

KONE

1 9 9 2

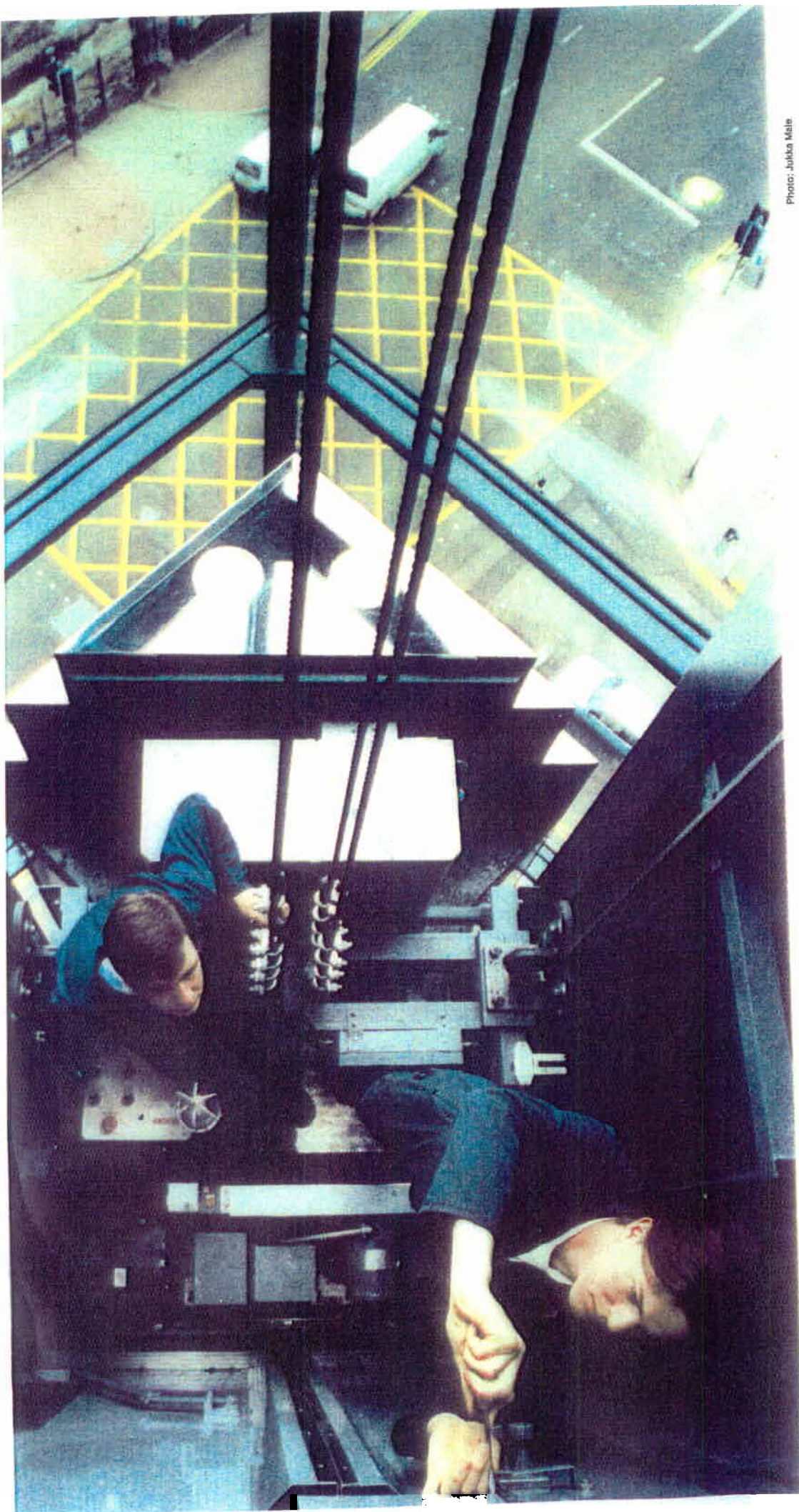

Photo: Jukka Mäle

GLASGOW, SKOTLANTI:
Mark Docherty ja James Howley,
Ellis & McDougall Ltd.

KONE

KONE-KONSERNIN VUOSIKERTOMUS

1992

T I E T O J A O S A K K E E N O M I S T A J I L L E

YHTIÖKOKOUS

KONE Oy:n varsinainen yhtiökokous pidetään Hotelli Kalastajatorpalla Helsingissä perjantaina, 26. helmikuuta 1993 alkaen kello 11.00. Osakkaiden, jotka haluavat osallistua yhtiökokoukseen, on oltava merkittyinä Osakekeskusrekisterissä pidettävään osaksluetteloon viimeistään tiistaina, 16. päivänä helmikuuta 1993 ja ilmoitauduttava viimeistään maanantaina, 22. päivänä helmikuuta yhtiön pääkonttoriin puhelimella 90-475 4225 tai osoitteella KONE Oy, PL 8, 00331 Helsinki.

OSINKOJEN MAKSU

Hallituksen voitonjakoehdotus on sivulla 38. Arvo-osuusjärjestelmään liittymisen johdosta oikeus osinkoon on vain sillä, joka osingonjaon täsmäytyspäivänä maaliskuun 4. päivänä 1993 on merkittynä osakkeenomistajaksi Osakekeskusrekisterin pitämään omistajaluetteloon. Hallituksen ehdotuksen mukaan osingon maksupäivä on 12. maaliskuuta 1993.

Niille osakkeenomistajille, jotka eivät ole siirtäneet osakekirjoaan arvo-osuusjärjestelmään osingonjaon täsmäytyspäivään mennessä, osinko maksetaan osakkeiden arvo-osuusjärjestelmään siirtämisen jälkeen.

OSAKKEET JA NIIDEN OIKEUDET

KONE Oy:n osakepääoma 302.430.600 mk muodostuu 6.048.612 osakkeesta, kukin nimellisarvoltaan 50 mk.

A-sarjan osakkeilla on kullakin yksi ääni. Kymmenen B-sarjan osaketta oikeuttaa yhteen ääneen kuitenkin siten, että kullakin osakkeenomistajalla on vähintään yksi ääni. B-sarjan osakkeilla on yhtiöjärjestyksen mukaan oikeus vähintään 1,00 ja enintään 2,50 markkaa korkeampaan osinkoon kuin A-sarjaan kuuluvilla osakkeilla.

OSAKEPÄÄOMAA KOSKEVAT HALLITUKSEN VALTUUDET, OPTIO- JA VAIHTOVELKAKIRJALAINAT

Ennen tilikauden päättymistä KONE Oy:n hallituksella ei ollut voimassaolevaa valtuutusta osakepääoman korottamiseen eikä vaihtovelkakirja- tai optiolainan ottamiseen.

Yhtiö ei ole myöskään laskenut liikkeelle optio- tai vaihtovelkakirjalainoja ennen vuoden 1992 tilikauden päättymistä.

OSAKKAAT JA OSAKEREKISTERI

Arvo-osuusjärjestelmään liittymisen johdosta yhtiön osakkeista ja niiden omistajista pidetään Osakekeskusrekisterissä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla osaksluetteloa. Rekisteröidyt osakkeen-

omistajat jakaantuivat 31.12.1992 sektoriluokituksen mukaan seuraavasti:

	Omistus	Äänimäärä
100 Yhteisöryitykset	19,59 %	51,59 %
200 Rahoituslaitokset	49,17 %	26,15 %
300 Julkisyhteisöt	2,61 %	1,01 %
400 Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	6,06 %	6,94 %
500 Kotitaloudet	12,44 %	10,42 %
600 Ulkomaat	10,13 %	3,89 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Omaisuu denhoitajien nimissä hallintarekisteröidyt ulkomaalaisten omistamat osakkeet sisältyvät luokkaan 600 Ulkomaat. Hallintarekisteröityjen osakkeiden yhteismäärä oli 563.094 kpl (9,31 % osakkeista ja 3,64 % äänistä).

Laskelmaan eivät sisälly 31.12.1992 arvo-osuusjärjestelmään siirtämättä olleet osakkeet (1,75 % osakkeista ja 0,68 % äänistä).

Osaksluetteloon voi tutustua Osakekeskusrekisterissä Piispanportti 12 A, 02240 Espoo. Jäljennöksiä luettelosta voi tilata maksua vastaan KONE Oy:n pääkonttorista, puh. (90) 475 4225.

ARVOPAPERIPÖRSSI

KONE Oy:n B-osakkeet ovat sekä Helsingin että Tukholman Arvopaperipörssien listoilla. Tukholman vähäisen vaihdon vuoksi hallitus on päättänyt hakea noteerauksen lopettamista siellä.

TIEDOTUKSET OSAKKAILLE

Tiedonannot osakkeenomistajille toimitetaan yhtiöjärjestyksen mukaan julkaisemalla ne vähintään kahdessa Helsingin kaupungissa ilmestyvässä yhtiön hallituksen määräämässä päivälehdessä.

TALOUDELLINEN INFORMAATIO

KONE-konserni julkaisee vuonna 1993 seuraavat taloudelliset raportit:

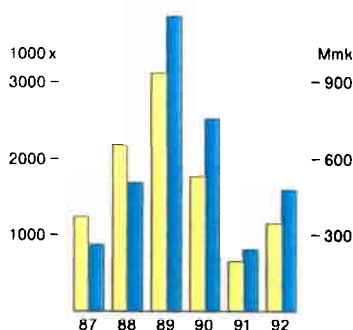
- konsernin vuosikertomus suomeksi (helmikuussa), ruotsiksi, englanniksi, saksaksi, ranskaksi ja italiaksi (maaliskuussa) sekä kiinaksi (huhtikuussa);
- osavuosikatsaus vuoden neljältä ensimmäiseltä kuukaudelta suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi (11. kesäkuuta);
- osavuosikatsaus vuoden kahdeksalta ensimmäiseltä kuukaudelta suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi (13. lokakuuta).

Raportit lähetetään kaikille osaksluetteloon merkityille KONE Oy:n osakkeenomistajille.

TIETOJA EMOYHTIÖN OSAKKEISTA

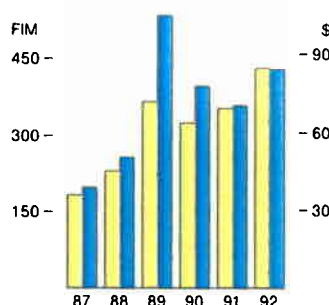
	1992	1991	1990	1989	1988
Osakepääoma, Mmk	302,4	302,4	302,4	302,4	302,4
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä 31.12. 1000 kpl					
A-Sarja, sidotut	1.045	1.045	1.045	1.045	1.045
B-sarja, sidotut	3.860	3.860	3.860	3.860	3.860
B-sarja, vapaat	1.141	1.141	1.141	1.141	1.141
Yhteensä	6.046	6.046	6.046	6.046	6.046
Osakekannan markkina-arvo, Mmk	2.610	2.164	2.070	2.431	1.440
Osakekohtaiset kurssit 31.12., B-osake					
Sidottu, Helsinki, mk	432	357	329	370	233
Vapaa, Helsinki, mk	430	362	400	540	260
Vapaa, Tukholma, kr	555	400	600	800	405
Osinko					
A-osake, mk	9,00*)	9,00	9,00	9,00	7,00
B-osake, mk	10,00*)	10,00	10,00	10,00	8,00

*) Hallituksen ehdotus

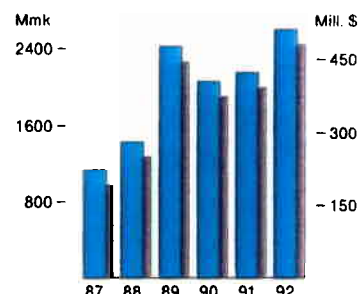
B-osakkeiden pörssi-vaihto 1987-1992

■ Kpl
■ Mmk

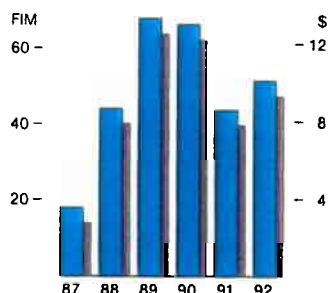
B-osakkeen pörssi-kurssi* 1987-1992

■ Sidottu
■ Vapaa

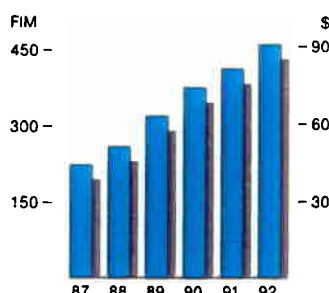

Osakekannan markkina-arvo* 1987-1992

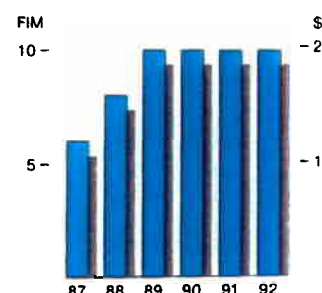
*Pörssikurssi Helsingin Arvopaperipörssissä 31.12.

Voitto/osake 1987-1992

Oma pääoma/osake 1987-1992

Osinko/B-osake 1987-1992

SISÄLLYS

Tietoja osakkeenomistajille	2
Tietoja emoyhtiön osakkeista	3
Vuosi lyhyesti	5
Konsernin tunnusluvut	5
KONE-konserni	6
Liikevaihto ja henkilökunta maittain	7
Toimitusjohtajan puheenvuoro	8
Hallitus ja tilintarkastajat	9
Tilinpäätös 1992	
Toimintakertomus	11
Konsernin tuloslaskelma	21
Konsernin tase	22
Konsernin rahoituslaskelma	24
Tilinpäätösperiaatteet	25
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	26
Emoyhtiön tuloslaskelma	29
Emoyhtiön tase	30
Emoyhtiön rahoituslaskelma	32
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	33
Luettelo emoyhtiön omistamista osakkeista ja osuuksista	36
Luettelo osakkeista ja osuuksista	37
Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle	38
Tilintarkastuskertomus	38
Katsaus tuoteryhmittäin	
KONE Elevators	41
KONE Cranes	47
MacGregor-Navire	51
KONE Wood	55
Muut yksiköt	57
KONE-konserni 1983-1992	59
KONE Oy 1983-1992	59
Osoitetietoja	60

Tätä vuosikertomusta on saatavana suomen-, ruotsin- ja englannin-, saksan-, ranskan-, italian- ja kreikkalaisena osoitteella KONE Oy, Yhteiskuntasuhteiden osasto, PL 8, 00331 Helsinki, puh. (90) 475 4348, fax (90) 475 4375.

VUOSI LYHYESTI

		1992	1991	Muutos%
Liikevaihto	Mmk	11.279,4	10.044,7	12,3
Ulkomaiset toimitukset	"	10.582,6	9.174,8	15,3
Kotimaiset toimitukset	"	696,8	869,9	-19,9
Vienti Suomesta	"	1.241,4	1.141,2	8,8
Saadut tilaukset	"	8.834,9	7.350,3	20,2
Tilaukanta 31.12.	"	6.824,9	6.037,6	13,0
Voitto ennen veroja ja tilinpäätössiirtoja	"	478,9	464,0 ¹⁾	3,2
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja	"	311,1	280,7 ¹⁾	10,8
Voitto/osake	mk	51,45	43,88	17,3
Taseen loppusumma	Mmk	9.193,4	8.243,8	11,5
Henkilökunta keskimäärin		21.995	22.019	-0,1

¹⁾ Sisältää satunnaisia myyntivoittoja 15,4 Mmk

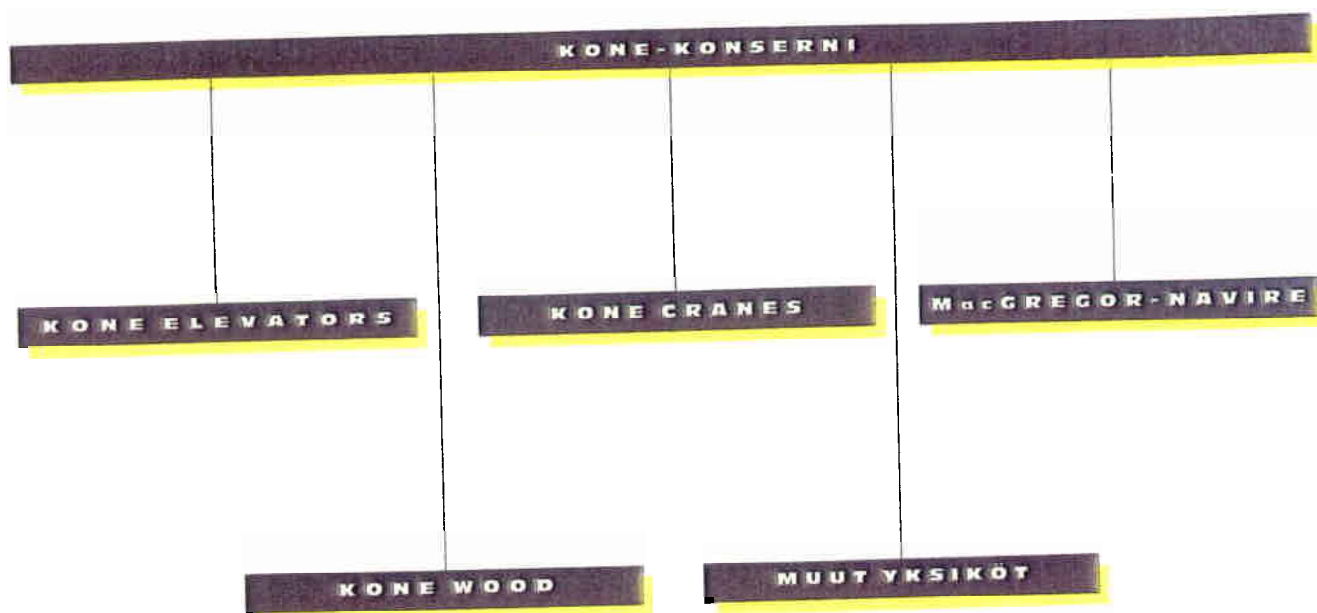
KONSERNIN TUNNUSLUVUT

	1992	1991	1990	1989	1988
Oman pääoman tuotto %	11,7	11,2	18,8	23,1	18,1
Sijoitetun pääoman tuotto %	15,0	14,8	18,9	19,4	15,5
Omavaraisuusaste %	30,4	30,8	31,8	29,8	28,7
Voitto/osake, mk	51,45	43,88	66,29	67,78	44,29
Oma pääoma/osake, mk	459	418	381	325	265
Hinta/voitto-suhde, B-sid.	8,4	8,1	5,0	5,5	5,3
Hinta/voitto-suhde, B-vap.	8,4	8,3	6,0	8,0	5,9

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAPERUSTEET

Oman pääoman tuotto %	=	100 x	$\frac{\text{voitto ennen tilinpäätössiirtoja - satunnaiset erit} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{oma pääoma + vähemmistöosuus + varaukset (keskim. vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto %	=	100 x	$\frac{\text{voitto rahoituserien jälkeen + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma - korottomat velat (keskim. vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste %	=	100 x	$\frac{\text{oma pääoma + vähemmistöosuus + varaukset}}{\text{taseen loppusumma}}$

Voitto/osake	=	$\frac{\text{voitto ennen tilinpäätössiirtoja - satunnaiset erit}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä}}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{oma pääoma + varaukset}}{\text{osakkeiden osakeantikorj. lkm 31.12.}}$
Hinta/voitto	=	$\frac{\text{pörsäkurssi 31.12.}}{\text{voitto/osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	=	Tilikauden lopussa oleva osakkeiden määrä kerrottuna saman hetken pörsäkurseilla. A-osakkeen arvo on tässä yhteydessä laskettu B-osakkeen kurssin perusteella.

KONE-KONSERNI

KONE-konserni tarkoittaa sitä yrityskokonaisuutta, jonka muodostavat KONE Oy emoyhtiönä sekä ne yhtiöt, joissa emoyhtiön välitön ja välillinen omistus ylitti 50 % vuoden 1992 lopussa.

KONE Oy on perustettu vuonna 1910. Yhtiön osakkeet noteerataan Helsingin ja Tukholman arvopaperipörsseissä.

KONE-konsernin päätoimialat ovat vertikaaliliikenne, teollisuuden ja satamien nostot ja siirrot, laivojen lastinkäsittely sekä sellu- ja paperitehtaiden puunkäsittely. Kaikilla näillä toimialoilla KONE lukeutuu maailman johtaviin yrityksiin. Eri tuoteryhmät tytä- ja osakkuusyhtiöineen tarjoavat omilla erikoisaloillaan kokonaisvaltaisia palveluja maailmanlaajuisesti.

KONE-konsernin tuotteita valmistetaan Suomen lisäksi useissa maissa tytä- ja osakkuusyhtiöiden sekä lisenssin-saajien tuotantolaitoksissa. Laajaa kenttätoimintaa varten eri tuoteryhmillä on asennus- ja huolto-organisaatiot merkittävimmillä markkina-alueilla eri puolilla maailmaa.

KONE-konsernin muodostavat seuraavat tuoteryhmät:

KONE ELEVATORS, joka on konsernin hissiliiketoimintaa harjoittava organisaatio. Pääosan toiminnasta muodostavat hissien ja liukuportaiden kunnossapito- ja modernisointipalvelut. Päätuotteita ovat henkilö-, potilas- ja tavarahissit, hydraulihissit sekä liukuportaat ja -käytävät.

KONE CRANES, joka on konsernin nosturiliiketoimintaa harjoittava organisaatio. Sen päätuotteita ovat sähkönostimet ja nosturikomponentit sekä teollisuus- ja satamanosturit. Lisäksi se tarjoaa nostolaitteiden kunnossapito- ja uusimispalveluja.

MacGREGOR-NAVIRE, joka toimittaa, huoltaa ja modernisoi laivojen lastinkäsittely- ym. laivateknisiä laitteita sekä laivahissejä ja -nostureita.

KONE WOOD, joka suunnittelee ja toimittaa puunkäsittelylaitteita ja -järjestelmiä selluloosa- ja paperitehtaille.

Lisäksi KONE-konserniin kuuluvat kliinisen kemian analyysejä valmistava KONE Instruments, hydrauliputkistoja toimittava GS-Hydro sekä teräsvalimo.

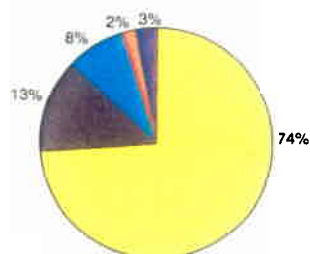
LIKEVAINTO JA HENKILÖKUNTA MAITTAIN

Taulukossa on esitetty eräissä maissa toimivien konserniyhtiöiden liikevaihto ja henkilökunta.

	Liikevaihto 1992 Mmk	Liikevaihto 1991 Mmk	Henkilökunta 1992	Henkilökunta 1991
Australia	453,8	434,1	936	1.042
Belgia	504,3	409,7	821	878
Brasilia	88,7	70,1	642	708
Espanja	132,4	115,0	341	342
Hollanti	595,0	445,0	964	959
Hong Kong	216,6	131,3	315	310
Iso-Britannia	890,5	832,0	1.906	2.120
Italia	1.540,9	1.272,1	2.719	2.599
Itävalta	390,2	292,9	561	531
Kanada	330,2	395,1	536	605
Meksiko	60,0	41,8	306	297
Norja	245,0	216,0	225	227
Ranska	1.754,4	1.477,9	3.025	3.138
Ruotsi	1.103,7	1.209,2	1.300	1.401
Saksa	988,1	653,7	1.109	1.122
Singapore	118,2	117,8	104	120
Suomi	1.988,7	2.047,6	3.355	3.603
Taiwan	44,7	26,5	115	113
Tanska	258,0	237,2	340	386
Turkki	22,5	–	129	–
USA	913,8	880,6	1.246	1.415
Venezuela	47,8	40,0	259	253
Muut	66,5	37,6	172	115
Yhteensä	12.754,0	11.383,2	21.426	22.284
Sisäinen myynti	-1.474,6	-1.338,5		
KONE-konserni	11.279,4	10.044,7		

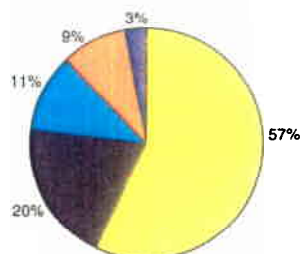
LIKEVAINTO TUOTE- RYHMITTÄIN 1992

	Mmk
KONE Elevators	8.306,7
KONE Cranes	1.529,4
MacGregor-Navire	888,7
KONE Wood	248,3
Muut yksiköt	306,3

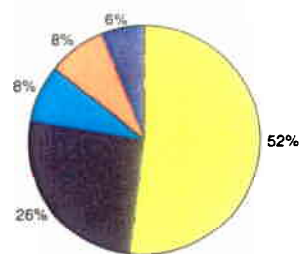
TOIMITUKSET MARKKINA- ALUEITTAIN 1992

	Mmk
EY	6.372,3
Muu Eurooppa	2.252,2
Pohjois-Amerikka	1.232,9
Australia ja Aasia	1.035,0
Muut	387,0

HENKILÖKUNTA ALUEITTAIN 1992

EY	11.230
Muu Eurooppa	5.485
Pohjois-Amerikka	1.782
Australia ja Aasia	1.716
Muut	1.213

Hallituksen jäsenet vasemmalta oikealle: Gerhard Wendt, Johan Horelli, Antti Herlin, puheenjohtaja Pekka Herlin, Ilkka Herlin ja Jaakko Lassila.

TOIMITUSJOHTAJAN PUHEENVUORO

Päättynyt vuosi oli yleisiltä toimintaedellytyksiltään epäilemättä edellisvuotta vaikeampi. Investoinnit ja muutkin taloudelliset aktiviteetit olivat taantumassa tai jo suoranaisessa lamassa useilla tärkeillä markkina-alueillamme. Valuuttamarkkinat olivat häiriöiset ja poliittiset olot levottomat Euroopassa ja muuallakin.

Tuollaisena vuonna teimme kuitenkin hyväksyttävän tuloksen, paransimme tilauskantaamme ja vahvistimme asemaamme eräillä tärkeillä, potentiaalisesti lupaavilla markkinoilla. Viime vuosi mielestäni todisti entistä vakuuttavammin sen, että pystymme menestykselliseen toimintaan vaikeissakin olosuhteissa. Esitän organisaation jokaiselle jäsenelle parhaimmat kiitokseni hyvästä suorituksesta.

Toimintamme kohtalainen tuloksellisuus oli kertomusvuonna nähtävissä myös arvopaperimarkkinoilla. Osakkeemme oli suosittu ostokohde ja piti hyvin arvonsa. Osakkeemme kurssi kehittyi niin suotuisasti, että yhtiömme pörssiarvo oli vuoden lopulla korkeampi kuin koskaan.

KONE Oy:n hallitus on päättänyt esittää yhtiökokoukselle osingon pysyttämistä

HALLITUS

Pekka Herlin, 60
Kauppat.tri (h.c.)
Hallituksen puheenjohtaja
1987-
Hallituksen jäsen 1954-
Toimitusjohtaja 1964-1986

Gerhard Wendt, 58
Fil.tri
Toimitusjohtaja 1989-
Hallituksen jäsen 1979-

Antti Herlin, 37
Maanviljelijä
Hallituksen jäsen 1991-

Ilkka Herlin, 34
Fil.kand.
Hallituksen jäsen 1990-

Johan Horelli, 53
Dipl.ins.
KONE Elevators'in
johtaja 1987-
Hallituksen jäsen 1987-

Jaakko Lassila, 65
Kauppat.tri
Hallituksen jäsen 1978-

TILINTARKASTAJAT

Antti Helenius, KHT
Pentti Uusivirta

Varatilintarkastajat
Liisa Mononen, KHT
Aunus Salmi, KHT

muutaman viime vuoden mukaisella tasolla. Pyrkimyksenämme on ollut varmistaa tasainen osinkopolitiikka. Ilokseni voin todeta sen edelleen onnistuneen, mitä toivon osakkeenomistajiemmekin arvostavan.

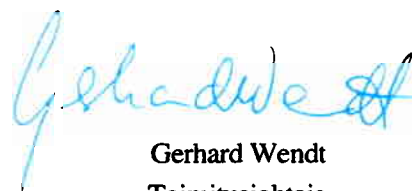
Keskeisin koko konsernin kattava projekti oli kertomusvuonnakin kokonaisvaltainen laadunparannustoiminta, joka koskee niin valmisteitamme ja palvelujamme kuin toimintatapojammekin. Viime aikoina painopiste on yhä enemmän ollut informaatiotekniikan ja muiden sisäisten toimintaprosessien kehittämisessä, samoin laatuajattelun terävöittämisessä ja vakiinnuttamisessa aina organisaation ulointa linjaa myöten. Aivan ratkaisevaa tässäkin toiminnassa on asennoituminen. Väärällä tavalla konservatiiviset asenteet ja ennakkoluuloinen vitkastelu voivat pilata ohjelmamme tehokkaan läpiviemisen. Ilokseni olen voinut havaita tällaisen vaaran olevan vähitellen haihtumassa organisaatiostamme.

Ehdottomuus kaikkinaisissa laatuasioissa on kilpailukykyisyyden tärkein edellytys. Kilpailukyvyyn ylläpito ei ole kertasuoritus vaan jatkuvaa ja sitkeää työtä – palvelua pikkutarkkuuteen saakka. Vain siten meillä on tyytyväinen, pysyvä asiakaskunta eikä joukko satunnaisia kertaostajia.

Uskon ymmärtäväni hyvin sen vaikean ja ristiriitaisenkin tilanteen, johon laatutyössä saattaa joutua. Hyvin toteutetut laatuprojektit parantavat luonnollisesti työn tuottavuutta. Kun kysynnän volyymi ei näinä aikoina kasva, onnistunut laatutyö saattaa eräissä tapauksissa johtaa tarpeeseen keventää organisaatiota. Ymmärrettävästi tällaisessa tilanteessa on vaikeata ylläpitää henkilöstön motivaatiota, joka kuitenkin aina on menestyksellään toiminnan tärkein tekijä.

Välttämättömät toimenpiteet – kipeätkin – on kuitenkin aina suoritettava, jotta yrityksen olemassaolo ja toimintakyky voidaan turvata. Tässäkin viivyttely ja päättämättömyys voivat olla tuhoisia. Rakenteeltaan terveenä säilytetty organisaatio on jäsenilleen se ympäristö, jossa jokainen voi käyttää kykyjään, tehdä parhaansa sekä kokea tyytyväisyyttä suorituksistaan.

Näinä ankarina aikoina näkee maailmassa eräin paikoin valitettavan paljon turhautuneisuutta, jopa toivottomuutta. Se on ehkä ymmärrettävää, mutta ennen muuta se on talouden tulevaisuuden kannalta vaarallista. Konelaiset eivät viime vuoden vaikeuksienkaan keskellä antaneet sijaa lannistukselle, vaan sitkeästi ja määrätietoisesti toimien saavuttivat hyviä tuloksia. Toivon saman optimistisen taisteluhengen leimaavan toimintaamme edelleenkin.

Gerhard Wendt
Toimitusjohtaja

TOIMINTAKERTOMUS

KONE-konsernin liikevaihto oli kertomusvuonna 11.279,4 Mmk, kun se vuotta aikaisemmin oli 10.044,7 Mmk. Vuoden 1992 liikevaihto osoittaa 12,3 % kasvua edellisestä vuodesta. Kun Suomen markan heikkenemisen ja yritysostojen vaikutus eliminoidaan, reaalikasvua ei ollut.

Vaikka markkinatilanne kaikilla konsernin toiminta-alueilla onkin ollut vaikea, uusia tilauksia saatiin 8.834,9 Mmk:n arvosta, mikä on 20,2 % enemmän kuin viime vuonna. Kiintein valuuttakurssein mitattuna kasvua on noin kymmenen prosenttia. Tilauskanta oli vuodenvaihteessa 6.824,9 Mmk, mikä osoittaa 13,0 % kasvua ja ilman valuuttakurssien vaikutusta lievää reaalikasvua.

Konsernin tulos sekä absoluuttisesti että suhteellisesti oli edellisen vuoden tasoa. Käyttökateprosentti oli 9,3 %, mikä on sama kuin vuonna 1991. Vuoden loppupuolella rahoituskulut nousivat merkittävästi johtuen rahoitusmarkkinoiden turbulenssista. Kokonaisuutena arvioiden eri valuuttojen kellumisella tai devalvoinnilla siihen liittyneen korkotason kohoamisen kanssa on ollut enemmän negatiivinen kuin positiivinen vaikutus konsernin tulokseen.

Voitto rahoituserien jälkeen oli 478,9 Mmk, kun vastaava luku edellisenä vuonna oli 448,6 Mmk.

Tulos verojen jälkeen ennen tilinpäätössiirtoja oli 311,1 Mmk oltuaan vuotta aikaisemmin 280,7 Mmk. Voitto osaketta kohden oli 51,45 mk, kun se edellisenä vuonna oli 43,88 mk.

KONE Oy:n hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa vuodelta 1992 maksetaan A-osakkeelle 9 markkaa ja B-osakkeelle 10 markkaa.

K O N S E R N I N R A K E N N E

Toimintavuoden aikana ei tehty merkittäviä yritysostoja. Conver-OSR GmbH:n luvut sisältyvät koko vuoden osalta konsernin lukuihin MacGregor-Navire -tuoteryhmän kautta, samoin Lloyds British Testing Co. Ltd. KONE Cranes'issa. Alkuvuodesta ostettiin hissiyhtiö Ellis & McDougall Ltd Skotlannista. Turkkilaisessa Tekimal Asansör Sanayi ve Ticaret A.S:ssa konsernilla on vuoden 1992 alusta ollut 55 % omistusosuus, ja se on sisällytetty konsernin tilinpäätökseen. Unkarilaisessa KONE Daru Kft-nimisessä nosturiyhtiössä konsernilla on nyt 100 %:n omistus, kun se aikaisemmin oli 34 %.

Tsekkiläisen Pragolift, a.s.:n omistuksen siirtymisestä 67-prosenttisesti konsernille sovittiin joulukuussa 1992. Samoin kertomusvuoden lopulla sovittiin ruotsalaisen BPA-Hiss AB:n toimintojen liittämisestä konserniin 1.1.93 alkaen.

Venäjällä, Ukrainassa, Virossa ja Latviassa eri tuoteryhmät ovat aloittaneet toimintansa yhteisyrityksissä tai perustamalla tytäryhtiöitä.

KONE Instruments -tuoteryhmän suomalaiset ja saksalaiset toiminnot on yhtiötetty.

TUOTTEET JA MARKKINAT

Konsernin tuotteiden kokonaiskysyntä on kuluneena vuonna edelleen supistunut. Kilpailu markkinaosuuksista on kireää, ja hintatasoon kohdistuu voimakkaita paineita. Markkinaosuudet on kuitenkin pääosin pystytty säilyttämään.

Konsernin kaikissa tuoteryhmissä kunnossapito- ja modernisointitoiminnan osuus liikevaihdosta on edelleen lievässä kasvussa. Se on jo puolet kokonaisliikevaihdosta. Tämä johdonmukaisesti tavoiteltu kehitys on omiaan vähentämään konsernin toiminnan riippuvuutta suhdannevaihteluista.

Saatujen uusien tilausten määrä ilman kunnossapitotoiminnan myyntiä oli 8.834,9 Mmk (7.350,3 Mmk)¹⁾. Tämä merkitsee 20,2 %:n kasvua, mikä ilman valuuttakurssien vaikutusta on noin 10 %. Saadut tilaukset jakaantuivat tuoteryhmittäin seuraavasti:

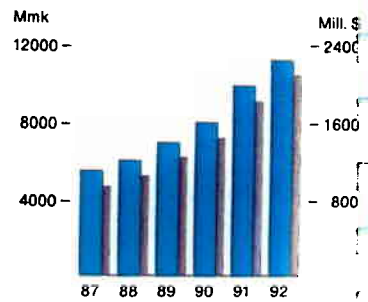
	Mmk	1992	1991	Muutos%
KONE Elevators	"	5.571,0	4.851,2	14,8
KONE Cranes	"	1.774,6	1.364,5	30,1
MacGregor-Navire	"	873,1	648,2	34,7
KONE Wood	"	314,9	211,2	49,1
Muut yksiköt	"	301,3	275,2	9,5
Yhteensä	Mmk	8.834,9	7.350,3	20,2

KONE Elevators'in saamat uudet tilaukset kasvoivat 14,8 %. Uusien hissien kysyntä useimmilla eurooppalaisilla markkinoilla on edelleen pienentynyt. Kasvua on haettu Kaukoidästä sekä toisaalta modernisaatiokaupoista. Modernisointitoiminnan uusien tilausten kehitys onkin ollut ilahduttava. Kasvu oli yli 20 % ja modernisointien osuus kolmannes KONE Elevators'in kaikista uusista tilauksista. Uushissien tilausten kappalemäärä oli 15.600 kpl, missä oli vähennystä edellisestä vuodesta 200 kpl.

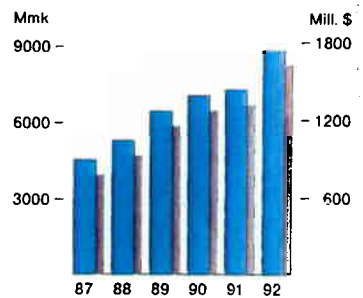
Kertomusvuoden aikana KONE Elevators toi markkinoille uusia tuotteita ja ratkaisuja sekä standardihissi- että pikahissialueelle samoin kuin modernisointitarpeisiin. Kunnossapitotoiminnan kehittämisessä keskityttiin laatutietoisuuden lisäämiseen ja asiakaspalvelun kehittämiseen hyväksikäyttäen nykyaikaisia kommunikointivälineitä ja tietotekniikkaa. Sisäisten toimitus- ja toimintaprosessien kehittämällä pyritään asiakkaiden entistä parempaan palveluun.

KONE Cranes'in saamat uudet tilaukset kasvoivat 30,1 %. Kasvu painottui suuriin satamanostureihin, joiden osalta saadut tilaukset kasvoivat yli 70 %. Niille onnistuttiin

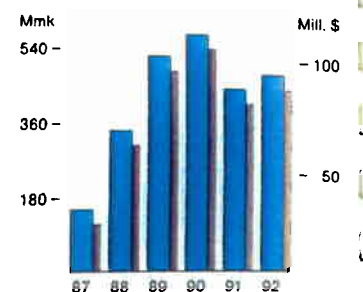
¹⁾ Suluissa olevat luvut tekstissä ovat vuoden 1991 lukuja.

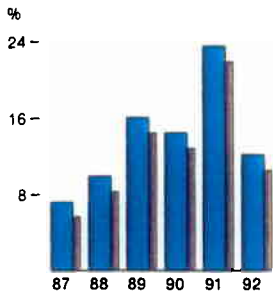
Liikevaihto
1987-1992

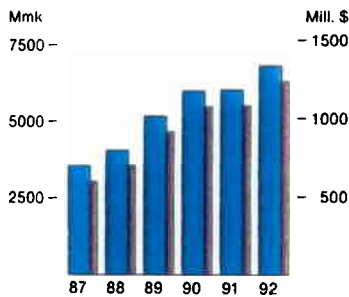
Saadut tilaukset
1987-1992

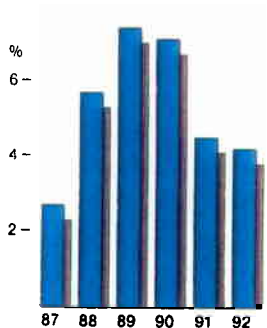
Voitto rahoituserien
jälkeen 1987-1992

Liikevaihdon kasvu-prosentti 1987-1992

Tilaukanta 1987-1992

Voitto rahoituserien jälkeen % liikevaihdosta 1987-1992

avaamaan uusia markkinoita. Sen sijaan teollisuusnostureiden ja nostimien kysyntä väheni edelleen. Tuoteryhmä on jo vuosien ajan kehittänyt tuotteidensa kunnossapitopalveluja ja saavuttanut niiden toimittajana merkittävän aseman. Lloyds British Testing mukaan lukien kunnossapito onkin nyt tuoteryhmän suurin toiminta-ala.

MacGregor-Navire -ryhmän saamat tilaukset kasvoivat voimakkaasti, 34,7 %, kuten oli ennakoitukin. Eniten kasvoivat uusien lastiluukkujen tilaukset. Ryhmään liitetyn saksalaisyrityksen Conver-OSR:n toiminta oli odotusten mukainen. Sen osuus tuoteryhmän saamista tilauksista oli lähes 15 %. Vuoden loppua kohden ryhmän saamien tilausten määrä on kuitenkin ollut jonkin verran laskeva.

KONE Wood'in tuotteiden kysyntä on riippuvainen sellu- ja paperiteollisuuden investoinneista. Erittäin kireästä markkinatilanteesta huolimatta tilauksia saatiin lähes 50 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

KONE Instruments'in päätuotteita ovat automaattiset kliinisen kemian analysaattorit ja niiden yhteydessä käytettävät reagenssit ja muut kertakäyttötarvikkeet.

Lisäksi konserniin kuuluvat teräsvalimo sekä hydraulisia putkiliitoksia ja putkistoja valmistava GS-Hydro.

LIKEVAIHTO TUOTERYHMITÄIN

Konsernin liikevaihto oli toimintavuonna 11.279,4 Mmk (10.044,7 Mmk). Lisäystä edellisestä vuodesta oli 1.234,7 Mmk (1.920,7 Mmk) eli 12,3% (23,6%). Suoritettujen yritystoimien tuoma lisäys liikevaihtoon oli noin 350 miljoonaa markkaa ja valuuttakurssien vajaa miljardi markkaa.

Konsernin liikevaihto jakaantui tuoteryhmittäin seuraavasti:

	Mmk	1992	1991	Muutos%
KONE Elevators	"	8.306,7	7.113,6	16,8
KONE Cranes	"	1.529,4	1.423,6	7,4
MacGregor-Navire	"	888,7	801,3	10,9
KONE Wood	"	248,3	470,4	-47,2
Muut yksiköt	"	306,3	235,8	29,9
Yhteensä	Mmk	11.279,4	10.044,7	12,3

KONE Elevators'in liikevaihto kasvoi 16,8%. Hissien kunnossapito- ja modernisointitoiminta muodosti n. 60 % tuoteryhmän kokonaisliikevaihdosta. Huollossa olevien hissien lukumäärä kasvoi yli 13.000 hissillä. Vuoden lopussa huoltokanta ylitti 338.000 hissiä.

Uusien hissien toimitukset kasvoivat kappalemääräisesti melkein tuhannella. Niiden keskihinta pysyi kuitenkin muuttumattomana.

KONE Cranes'in toimitukset kasvoivat 7,4 % viime vuodesta, mutta reaaliarvossaan laskutus pieneni. Kunnossapitotoiminta Lloyds British Testing mukaanlukien kasvoi voimakkaasti, ja sen osuus tuoteryhmän kokonaisliikevaihdosta lähenee puolta. Sen sijaan

teollisuusnostureiden toimitukset vähenivät voimakkaasti.

MacGregor-Navire -tuoteryhmän liikevaihto kasvoi 10,9 %. Valtaosan kasvusta toi Conver-OSR:n liittäminen tuoteryhmään.

KONE Wood'in liikevaihto jäi vähän yli puoleen viime vuodesta.

Tuoteryhmien prosentuaaliset osuudet liikevaihdosta olivat seuraavat:

	%	1992	1991
KONE Elevators	"	73,6	70,8
KONE Cranes	"	13,6	14,2
MacGregor-Navire	"	7,9	8,0
KONE Wood	"	2,2	4,7
Muut yksiköt	"	2,7	2,3
Yhteensä	%	100,0	100,0

KONE Elevators'in osuus konsernin liikevaihdosta oli edelleen kasvussa ja oli nyt 73,6 %. Kehitys on ollut saman suuntainen koko 1980-luvun ajan.

LIKEVAIHTO MARKKINA - ALUEITTAIN

Emoyhtiön, KONE Oy:n, liikevaihto pieneni 9,9 % ja oli 1.482,1 Mmk (1.644,8 Mmk).

Vienti Suomesta oli kertomusvuonna 1.241,4 Mmk (1.141,2 Mmk). Tästä oli vientiä EY+EFTA-alueelle 741,2 Mmk (646,7 Mmk) ja muille alueille 500,2 Mmk (494,5 Mmk).

KONE-konsernin liikevaihto jakaantui markkina-alueittain seuraavasti:

	Mmk	1992	1991	Muutos%
EY	"	6.372,3	5.250,1	21,4
Muu Eurooppa	"	2.252,2	2.382,8	-5,5
Pohjois-Amerikka	"	1.232,9	1.299,4	-5,1
Australia ja Aasia	"	1.035,0	792,7	30,6
Muut alueet	"	387,0	319,7	21,1
Yhteensä	Mmk	11.279,4	10.044,7	12,3

Konsernin päämarkkinat ovat edelleen selvästi Euroopassa, jonka osuus oli 76,5 % (76,0 %). Toimitusten valtaosa suuntautui EY-maihin, joiden osuus koko konsernin liikevaihdosta oli 56,5 % (52,3 %).

Markkina-alueiden prosentuaaliset osuudet konsernin liikevaihdosta olivat seuraavat:

	%	1992	1991
EY	"	56,5	52,3
Muu Eurooppa	"	20,0	23,7
Pohjois-Amerikka	"	10,9	12,9
Australia ja Aasia	"	9,2	7,9
Muut alueet	"	3,4	3,2
Yhteensä	%	100,0	100,0

Suurimman tuoteryhmän KONE Elevators'in päämarkkinat ovat myös Euroopassa, jonka osuus oli 78,7 % tuoteryhmän liikevaihdosta. Pohjois-Amerikan osuus oli 10,1 %, Australian, Aasian ja muiden alueiden 11,2 %.

K O N S E R N I N T U L O S

Konsernin tulos vuonna 1992 oli samaa tasoa kuin vuonna 1991. Kaikki tuoteryhmät eivät täysin päässeet tavoitteisiinsa. Rahoituskulut kasvoivat loppuvuodesta ennakoitua enemmän rahamarkkinoiden häiriöistä johtuen.

KONE Elevators'in tulos suhteessa liikevaihtoon säilyi entisellä tasollaan. Pienentyvien uushissimarkkinoiden vuoksi henkilökuntaa on jouduttu tasaisesti vähentämään myynnissä, suunnittelussa, tuotannossa ja asennuksessa kustannusrakenteen pitämiseksi kilpailukykyisenä. Kunnossapito- ja modernisointitoiminnan kannattavuus on säilynyt ennallaan.

KONE Cranes ei päässyt tavoitteisiinsa. Ryhmän toimintaa on uudelleenorganisoitu lopettamalla teräsrakennevalmistus Ruotsissa, Itävallassa ja Kanadassa ja muodostamalla alueelliset organisaatiot Skandinaviaan, Eurooppaan, Amerikkaan ja Kaukoitään.

MacGregor-Naviren useimmat yksiköt menestyivät tavoitteiden mukaisesti, mutta eräiden projektien epäonnistuminen heikensi kokonaistulosta.

KONE Wood pystyi pienentyneestä volyymistaan huolimatta yhtä hyvään tulokseen kuin vuotta aikaisemmin.

Konsernin käyttökate oli 1044,3 Mmk (937,0 Mmk) ja käyttökateprosentti 9,3 % (9,3 %).

Poistot eivät reaalisesti kasvaneet. Yritysostoja oli vähän, ja investoinnit muuhun käyttöomaisuuteen olivat edellisvuotta pienemmät.

Nettokorkojen suhde liikevaihtoon säilyi 1,6 %:n tasolla huolimatta eräiden maiden lyhyiden markkinakorkojen kohoamisesta. Kurssitappiot syntyivät vuoden loppupuolella kurssien voimakkaasti heilahdellessa.

Voitto ennen veroja ja tilinpäätössiirtoja oli 478,9 Mmk (464,0 Mmk). Se oli 4,2 % (4,6 %) liikevaihdosta.

Välittömien verojen määrä pieneni edellisvuoden tasosta. Verot olivat nyt 166,6 Mmk oltuaan vuotta aikaisemmin 177,5 Mmk.

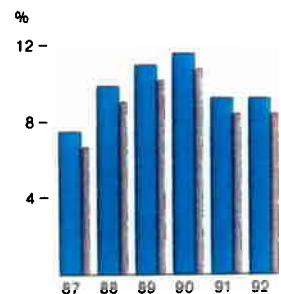
Voitto verojen jälkeen, mutta ennen tilinpäätössiirtoja oli 311,1 Mmk (280,7 Mmk).

Voitto osaketta kohden oli 51,45 mk oltuaan vuotta aikaisemmin 43,88 mk. Konsernin tuloslaskelma on sivulla 21.

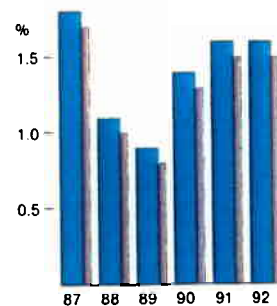
Emoyhtiön, KONE Oy:n, voitto tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeen oli 482,7 Mmk (263,0 Mmk). Saatujen osinkojen merkitys tuloksen muodostumisessa oli merkittävä.

Hallitus ehdottaa, että KONE Oy jakaisi osinkoa 9 markkaa kullekin A-sarjan osakkeelle ja 10 markkaa kullekin B-sarjan osakkeelle. Mikäli yhtiökokous hyväksyy hallituksen ehdotuksen, osinkojen määrä tulee olemaan 59,4 Mmk (59,4 Mmk).

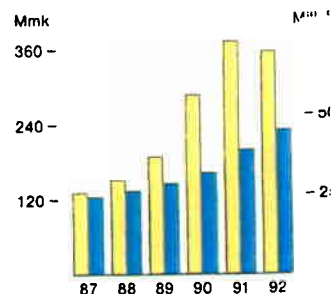
Emoyhtiön tuloslaskelma on sivulla 29 ja hallituksen voitonjakoehdotus sivulla 38.

Käyttökate 1987-1992 prosenttia liikevaihdosta

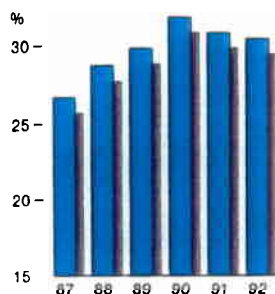

Nettokorot 1987-1992 prosenttia liikevaihdosta

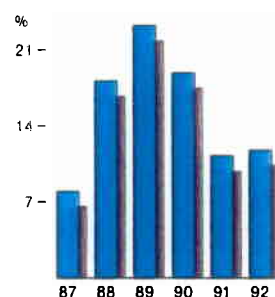

Investoinnit kiinteään käyttöomaisuuteen ja poistot 1987-1992

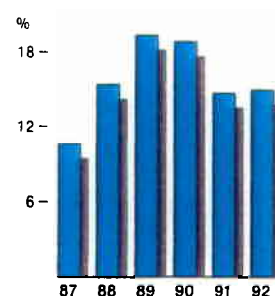
Investoinnit
Poistot

Omavaraisuusaste
1987-1992

Oman pääoman tuotto
1987-1992

Sijoitetun pääoman
tuotto 1987-1992

RAHOITUS

Konsernin omaisuusrakenteessa enempää kuin pääomarakenteessakaan ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden aikana. Konsernin vakavaraisuus säilyi entisellä tasollaan, 30,4 % (30,8 %).

Maksuvalmius on pidetty hyvänä. Rahavarat on sijoitettu pääasiassa lyhytaikaisiin talletuksiin ja sijoitustodistuksiin.

Konsernin ja emoyhtiön rahoituslaskelmat ovat sivuilla 24 ja 32.

Konsernin käyttöpääoma vuoden lopussa jakaantui seuraavasti:

	Mmk	1992	1991
Rahoitusomaisuus	"	4.817,2	4.382,2
Vaihto-omaisuus	"	2.393,4	2.094,9
Ennakkomaksut asiakkailta	"	-1.603,9	-1.409,0
Lyhytaikaiset velat	"	-5.019,6	-4.320,0
	Mmk	587,1	748,1

Vuoden 1990 lopulla tehty syndikoitu lainalimiittijärjestely USD 150 miljoonaa on edelleen kokonaan nostamatta.

Rahoituksen nettokustannukset nousivat edellisvuodesta. Korollinen nettovelka kasvoi noin 200 Mmk, joka lähes kokonaan selittyy valuuttakurssien muutoksella. Eräiden maiden lyhyiden markkinakorkojen voimakas kohoaminen nosti myös nettokorkoja.

Konsernin valuuttalainaus on ulkomaisissa tytäryhtiöissä, eikä siitä aiheutunut kurssitappioita. Vuoden 1992 loppupuolella useilla rahoitusmarkkinoilla vallinnut kurssiheilahtelu aiheutti noin 30 miljoonan markan kurssitappiot.

Nettokorot olivat 182,5 Mmk (162,4 Mmk) ja prosentteina liikevaihdosta 1,6 % (1,6 %).

Korkokulujen määrä oli 436,9 Mmk (395,2 Mmk) ja korkotuottojen määrä 254,4 Mmk (232,8 Mmk).

Emoyhtiön, KONE Oy:n, B-sarjan osakkeet noteerataan sekä Helsingin että Tukholman pörseissä. Osakkeiden kappalemääräiset vaihtomäärät olivat:

	kpl	1992	1991
Helsinki	"	1.157.250	649.463
Tukholma	"	2.855	2.275

Osakkeiden rahamääräiset vaihtomäärät olivat vastaavasti:

		1992	1991
Helsinki	Mmk	482,5	247,8
Tukholma	Mkr	1,4	1,4

Ylimmät ja alimmat maksetut kurssit sekä vuoden viimeisimmät kaupantekokurssit olivat

	Ylin	Alin	Viim.
Helsinki FIM			
sidotut	455	337	432
vapaat	455	340	430
Tukholma SEK	555	450	555

H E N K I L Ö S T Ö

Henkilökunnan määrä oli vuoden lopussa 21.426 oltuaan vuotta aikaisemmin 22.284. Kertomusvuoden keskimääräinen henkilömäärä oli 21.995 oltuaan edellisenä vuonna 22.019. Henkilöstö jakaantui vuoden lopussa tuoteryhmittäin seuraavasti:

	1992	1991
KONE Elevators	16.857	17.397
KONE Cranes	2.988	3.200
MacGregor-Navire	597	577
KONE Wood	322	372
Muut yksiköt	662	738
Yhteensä	21.426	22.284

Alueittain henkilökunta jakaantui vuoden lopussa seuraavasti:

	1992	1991
EY	11.230	11.544
Muu Eurooppa	5.485	5.764
Pohjois-Amerikka	1.782	2.020
Australia ja Aasia	1.716	1.677
Muut maat	1.213	1.279
Yhteensä	21.426	22.284

Henkilöstöä Suomessa oli 3.355 (3603).

Henkilöstön koulutus on jatkunut vuoden aikana ohjelmien mukaisesti. Koko henkilökunnan koulutuksessa on erityisesti kiinnitetty huomiota tuotteiden, palvelujen ja niiden tuotantoprosessien laadun parantamiseen.

I N V E S T O I N N I T

Investoinnit tuotantolaitoksiin, kenttätoimintaan ja tietotekniikkaan olivat 357,0 Mmk (374,1 Mmk). Painopiste oli edelleen tuotannon automatisoinnissa sekä tiedonkäsittely- ja tiedonsiirtolaitteissa.

Investoinnit jakaantuivat seuraavasti:

	Mmk	1992	1991
Kiinteistöt	"	55,2	127,5
Koneet ja laitteet	"	301,8	246,6
Yhteensä	Mmk	357,0	374,1

Konsernin panostukset tuotekehitykseen olivat toimintavuonna 156,0 Mmk (149,0 Mmk). Kaikki tuotekehityskustannukset on kirjattu tilivuoden kuluiksi.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Uusien hissien ja teollisuusnostureiden kysyntä on laskussa kaikilla markkina-alueilla Kaukoitää lukuunottamatta. Myös laivateknisten laitteiden kysynnän ennakoidaan tasaantuvan. Hissien ja teollisuusnostureiden heikkenevää markkinatilannetta tasapainottaa huolto- ja korjaustoiminnan suhteellisen merkityksen kasvu konsernin kaikissa tuoteryhmissä. Kokonaisliikevaihdosta jo yli puolet tulee kunnossapitotoiminnasta.

Koko konsernin tilauskanta oli vuoden lopulla 6.824,9 Mmk (6.037,6 Mmk). Tuoteryhmittäin tilauskanta ilman kunnossapitotoiminnan myyntiä jakaantui seuraavasti:

	Mmk	1992	1991	Muutos%
KONE Elevators	"	4.762,2	4.469,8	6,5
KONE Cranes	"	964,7	630,4	53,0
MacGregor-Navire	"	740,1	638,3	15,9
KONE Wood	"	318,6	248,1	28,4
Muut yksiköt	"	39,3	51,0	-22,9
Yhteensä	Mmk	6.824,9	6.037,6	13,0

KONE Elevators'in tilauskanta vastaa edelleen n. 13 kuukauden toimituksia, eikä tilauskannan kannattavuus ole merkittävästi muuttunut. Kapasiteetin sopeuttaminen vastaamaan markkinoiden kysyntää tulee edelleen jatkumaan.

Modernisointitoiminnan tilauskannan kehitys oli hyvä, ja sen ja kunnossapitotoiminnan kehityksen ennakoidaan jatkuvan vakaana.

Hissituoteryhmän kokonaisliikevaihdon ei alkaneena vuonna ennakoida kasvavan vuoteen 1992 verrattuna. Kannattavuuden ja tuloksen säilyttäminen onkin ensisijainen tavoite.

Nostureiden tilauskanta on isojen nostureiden osalta hyvä, mutta teollisuusnostureiden osalta markkina-alueittain epätasapainoinen. Organisaatiota ja kustannusrakennetta on kevennetty, ja sitä työtä tullaan jatkamaan. Mahdollisuudet tulosparannukseen ovat näin olemassa.

MacGregor-Navire -ryhmän tilauskanta on hyvä. Ryhmän arvioidaan parantavan tulostaan.

KONE Wood'in tilauskanta takaa täysipainoisen toiminnan pitkälle alkanutta vuotta. Muut yksiköt yltänevät vähintään kuluneen vuoden tulostasolle.

KONSERNIN TULOSLASKELMA (1000 mk)

	1992	1991
LIKEVAIHTO	11.279.352	10.044.686
Kulut		
Aineet ja tarvikkeet	-4.095.489	-3.430.922
Palkat (Viite 1)	-2.928.165	-2.503.120
Muut kulut	-3.211.433	-3.173.660
KÄYTTÖKATE	1.044.265	936.984
Poistot (Viite 2)		
Rakennuksista	- 50.807	- 42.222
Koneista ja kalustosta	- 181.260	- 159.410
Aineettomista oikeuksista ja arvopapereista	- 157.846	- 148.684
LIKEVOITTO	654.352	586.668
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	+ 254.395	+ 232.767
Korkokulut	- 436.884	- 395.150
Osinkotuotot (Viite 3)	+ 38.629	+ 35.253
Muut rahoitustuotot ja -kulut	- 31.545	- 10.948
VOITTO RAHOITUSERIEN JÄLKEEN	478.947	448.590
Muut tuotot ja kulut	-	+ 15.450
VOITTO ENNEN VEROJA JA TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	478.947	464.040
Verot	- 166.616	- 177.534
Vähemmistöosuus	- 1.247	- 5.758
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	311.084	280.748
Tilinpäätössiirrot (Viite 4)	- 50.657	+ 11.756
TILIKAUDEN VOITTO	260.427	292.504

KONSERNIN TASE (1000 mk)

VASTAAVAA		31.12.1992	31.12.1991
RAHOITUSOMAISUUS			
Rahat, pankkisaamiset ja lyhytaikaiset sijoitukset	(Viite 5)	1.422.180	1.412.017
Saamavekselit		64.407	62.265
Myyntisaamiset		2.539.920	2.292.124
Lainasaamiset	(Viite 6)	230.726	172.199
Ennakkomaksut		47.941	56.755
Siirtosaamiset	(Viite 7)	511.986	386.803
		4.817.160	4.382.163
VAIHTO-OMAISUUS			
Aineet, tarvikkeet ja puolivalmisteet		672.205	596.963
Keskeneräiset työt		1.721.244	1.497.971
Tilausennakot		-1.603.923	-1.409.006
		789.526	685.928
RAHOITUS- JA VAIHTO-OMAISUUS YHTEENSÄ		5.606.686	5.068.091
KÄYTTÖOMAISUUS			
Maa-alueet	(Viite 8)	158.560	142.665
Rakennukset	(Viite 9)	797.591	743.398
Koneet ja kalusto	(Viite 10)	958.292	793.910
Osakkeet	(Viite 11)	350.330	283.003
Muu käyttöomaisuus	(Viite 12)	1.321.952	1.212.724
		3.586.725	3.175.700
		9.193.411	8.243.791

VASTATTAVAA	31.12.1992	31.12.1991
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	804.044	707.591
Siirtovelat (Viite 13)	1.905.758	1.429.874
Vekselivelat	94.267	88.475
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	268.810	246.049
Muut lyhytaikaiset velat (Viite 14)	1.946.692	1.848.011
	5.019.571	4.320.000
Pitkäaikainen		
Toimitusluotto- ja vientilainat	12.216	31.837
Velkakirjalainat	917.700	790.101
Eläkelainat (Viite 15)	450.786	560.938
	(Viite 16) 1.380.702	1.382.876
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	6.400.273	5.702.876
VARAUKSET (Viite 17)	917.268	866.611
VÄHEMMISTÖOSUUDET	16.758	13.384
OMA PÄÄOMA (Viite 18)		
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma	302.431	302.431
Muu sidottu pääoma	87.576	74.789
Vapaa oma pääoma		
Voittovarot edellisiltä tilikausilta	1.208.678	991.196
Tilikauden voitto	260.427	292.504
	1.859.112	1.660.920
OMA PÄÄOMA JA VARAUKSET YHTEENSÄ	2.793.138	2.540.915
	9.193.411	8.243.791

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA (1000 mk)

	1992	1991
TULORAHOITUS		
Käyttökate	1.044.265	936.984
Muut tuotot ja kulut	+ 7.084	+ 39.755
Nettokorot	- 182.489	- 162.383
Verot	- 166.616	- 177.534
TULORAHOITUS YHTEENSÄ	702.244	636.822
PÄÄOMARAHOITUS		
Pitkäaikaisen vieraan pääoman muutos (lis.+/väh.-)	- 2.174	+ 96.916
PÄÄOMARAHOITUS YHTEENSÄ	- 2.174	+ 96.916
Muut erät	- 690	- 7.029
RAHAN LÄHTEET YHTEENSÄ	699.380	726.709
RAHAN KÄYTTÖ		
Osingot	- 59.418	- 59.418
Käyttöomaisuuden lisäys	- 800.938	- 588.449
RAHAN KÄYTTÖ YHTEENSÄ	- 860.356	- 647.867
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS	- 160.976	+ 78.842
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS		
Rahoitusomaisuuden muutos (lis. +/väh. -)	+ 434.997	+ 555.102
Vaihto-omaisuuden muutos (lis. +/väh. -)	+ 103.598	+ 208.461
Lyhytaikaisen vieraan pääoman muutos (lis. -/väh. +)	- 699.571	- 684.721
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS YHTEENSÄ	- 160.976	+ 78.842

TILINPÄÄTÖSPERIAATTEET

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Laajuus

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiön lisäksi ne yhtiöt, joissa emoyhtiön välitön tai välillinen omistus vuoden lopussa ylitti 50 %. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt on sisällytetty konsernitilinpäätökseen hankinta-ajankohdasta lähtien. Konsernin toiminnan laatuun ja laajuuteen nähdessä merkityksellisiä asunto- ja kiinteistöyhtiöitä ei ole sisällytetty konsernitilinpäätökseen. Poisjätetyillä yhtiöillä ei ole vaikutusta konsernin tulokseen eikä vapaaseen omaan pääomaan.

Sijoitukset osakkuusyhtiöihin (omistusosuus 20 % - 50 %) ja muihin yhtiöihin (omistusosuus alle 20 %) on esitetty taseessa hankintamenon suuruusena. Hankintameno perustuu kirjanpitoarvo on alennettu tarvittaessa käypää arvoa vastaavaksi. Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot sisältyvät tuloslaskelmaan. Tunnuslukua tulos/osake laskettaessa on tuloksessa kuitenkin otettu huomioon osinkotuottojen sijasta konsernin osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta.

Laadintamenetelmä

Tilinpäätöstä laadittaessa on käytetty hankintamenomenetelmää. Sen mukaisesti tytäryhtiöosakkeiden hankintahinnasta on vähennetty tytäryhtiön oman pääoman määrä hankintahetkellä. Ero hankintahinnan ja hankintahetken oman pääoman välillä on kohdistettu soveltuvin osin aineelliseen ja aineettomaan käyttöomaisuuteen. Loput erosta on esitetty Muussa käyttöomaisuudessa goodwillina.

Konserniyhtiöiden väliset saamiset ja velat, myynnit ja ostot sekä muut yhtiöiden väliset tuotot ja kulut on eliminoitu.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten muuntaminen

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset on muunnettu Suomen markoiksi tilikauden päättymispäivän ostokurssien mukaan. Oman pääoman muuntamisesta syntyneet muuntoerot on kirjattu muuhun sidottuun omaan pääomaan. Pääosiltaan tytäryhtiöiden valuuttamääräinen oma pääoma on suojattu kurssimuutoksilta joko lainoin tai termiinisopimuksin. Näiden suojaustoimenpiteiden kurssierot on kohdistettu ao. tytäryhtiöiden oman pääoman muuntamisesta syntyneeseen muuntoeroon.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN JA KURSSIEROJEN KÄSITTELY

Valuuttamääräiset saamiset on arvostettu vuoden viimeisen päivän ostokurssiin ja velat vuoden viimeisen päivän myyntikurssiin. Termiinisopimuksin katetut saamiset ja velat on arvostettu sopimusten mukaisiin kursseihin. Toteutuneet kurssierot samoin kuin saamisten ja velkojen arvostamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Kurssivoitot tai -tappiot termiinisopimuksista ja lainoista, joita on käytetty ulkomaisten tytäryhtiöiden valuuttamääräisen oman pääoman suojauksessa, eivät sisälly tuloslaskelmaan. Ne on kirjattu suoraan muuhun sidottuun omaan pääomaan ja netoitettu suojatuista omista pääomista syntyneen muuntoeron kanssa.

LIKEVAIHTO

Tuotteiden ja palvelusten myynti on tuloutettu niiden luovutuksen yhteydessä. Myös pitkäaikaiset projektit on tuloutettu asiakkaille tapahtuneiden loppuluovutusten yhteydessä. Liikevaihto on laskettu vähentämällä tuloutetuista myynneistä välilliset verot ja muut myynninoikaisuerät.

TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu vuosikuluksi.

ELÄKEJÄRJESTELYT JA ELÄKEMENOJEN JAKSOTUS

Konserniyhtiöiden eläketurva on pääosin hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Vähäisiltä osin eläketurva on järjestetty konserniyhtiöiden vastuulla olevien eläkesäätiöiden kautta. Eläkemeno on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan ja eläkesäätiöiden vastuut on katettu täysimääräisesti.

VAIHTO-OMAIKUUDEN ARVOSTUS

Aineet ja tarvikkeet on arvostettu standardihintoihin. Puolivalmisteet on arvostettu muuttuviin valmistuskustannuksiin. Keskeneräiset työt sisältävät tilinpäätöspäivään mennessä kertyneet välittömät aine- ja työkustannukset sekä töiden valmiusastetta vastaavat yleiskustannukset.

KÄYTTÖOMAIKUUDEN ARVOSTUS JA JAKSOTUS

Käyttöomaisuuden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin. Maa-alueiden ja rakennusten tasearvoon voi lisäksi sisältyä arvonorotuksia.

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Arvioituihin taloudellisiin käyttöaikoihin perustuvat poistoajat ovat seuraavat:

- Rakennukset	25-40 vuotta
- Koneet ja kalusto	10 "
- Goodwill	10 "
- Muu aineeton käyttöomaisuus enintään	30 "

Maa-alueista ei tehdä poistoja. Rakennusten poistot on tehty arvonorotuksilla korotetuista tasearvoista.

MUUT TUOTOT JA KULUT

Muihin tuottoihin ja kuluihin on kirjattu satunnaiset erät, jotka ovat kertyneet muusta kuin varsinaisesta suoritustuotannosta.

TILINPÄÄTÖSSIIRROT JA VARAUKSET

Eräissä maissa verolainsäädäntö antaa mahdollisuuden muodostaa varauksia, jolloin tätä osaa tuloksesta ei veroteta. Kyse ei ole tilikauden toiminnan tulokseen, vaan verotukseen vaikuttavista eristä. Verotuksellisen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä on kuitenkin varausten sisällyttäminen myös kirjanpitoon.

Voitto ennen tilinpäätössiiroja perustuu suunnitelman mukaisiin poistoihin. Suunnitelman mukaisten ja kirjanpidossa tehtyjen poistojen erotus sisältyy varauksiin.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TULOSLASKELMA

1. PALKAT

Palkat jakaantuivat seuraavasti:

		1992	1991
Valmistuspalkat	Mmk	1682,5	1428,2
Muut palkat	"	1245,6	1074,9
Yhteensä	Mmk	2928,1	2503,1

Henkilökunnan keskimääräinen lukumäärä vuoden aikana oli 21.995 (22.019)¹⁾.

2. POISTOT

Suunnitelman mukaiset poistot olivat seuraavat

		1992	1991
Rakennukset	Mmk	50,8	42,2
Koneet ja kalustot	"	181,3	159,4
Goodwill	"	71,7	69,0
Muu aineeton käyttöomaisuus	"	86,1	79,7
Yhteensä	Mmk	389,9	350,3

3. OSINKOTUOTOT

Osinkotuotot sisältävät liiketoimintaan kiinteästi liittyviltä osakkuusyhtiöiltä saatuja osinkoja 35,6 Mmk (33,9 Mmk).

4. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Tilinpäätössiirtojen tulosvaikutus oli seuraava:

		1992	1991
Varastovarauksen muutos	Mmk	- 18,0	+ 31,8
Toimintavarauksen muutos	"	- 38,4	- 28,0
Muiden varausten muutos	"	+47,3	+58,9
Kirjanpidollisten ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus	"	- 41,6	- 50,9
Yhteensä	Mmk	- 50,7	+ 11,8

Varausten vähennys on merkitty +:lla ja lisäys -:lla.

¹⁾ Suluissa olevat luvut tekstissä ovat edelliseltä vuodelta

TASE

5. RAHAT, PANKKISAAMISET JA LYHYTAIKAISET SIIJOITUKSET

		1992	1991
Rahat ja pankkitilit	Mmk	343,2	423,5
Lyhytaikaiset talletukset	"	358,0	438,9
Muut lyhytaikaiset sijoitukset	"	721,0	549,6
Yhteensä	Mmk	1422,2	1412,0

Lyhytaikaiset talletukset ovat pääsääntöisesti kolmen kuukauden aikana erääntyviä.

Muut lyhytaikaiset sijoitukset ovat pääasiassa joukko-velkakirjoja ja yritystodistuksia.

6. LAINASAAMISET

Lainasaamisista on vähennetty netotetut korun- ja valuutanvaihtosopimukset 562,3 Mmk (144,5 Mmk).

7. SIIRTOSAAMISET

		1992	1991
Verosaamiset	Mmk	88,2	88,8
Muut saamiset	"	423,8	348,0
Yhteensä	Mmk	512,0	386,8

8. MAA-ALUEET

		1992	1991
Tasearvo vuoden alussa	Mmk	142,7	121,9
Nettomuutos	"	+ 15,9	+ 20,8
Tasearvo vuoden lopussa	"	158,6	142,7
Tasearvoon sisältyvä arvonorotusten määrä	"	10,0	10,0

9. RAKENNUKSET

		1992	1991
Tasearvo vuoden alussa	Mmk	743,4	646,5
Nettomuutos	"	+105,0	+139,1
Suunnitelman mukaiset poistot	"	- 50,8	- 42,2
Tasearvo vuoden lopussa	"	797,6	743,4
Tasearvoon sisältyvä arvonorotusten poistamaton menojaannos	"	109,9	84,5
Palovakuutusarvo	"	1898,2	1993,3

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

10. KONEET JA KALUSTOT

		1992	1991
Tasearvo vuoden alussa	Mmk	793,9	656,6
Nettomuutos	"	+345,7	+296,7
Suunnitelman mukaiset poistot	"	-181,3	-159,4
Tasearvo vuoden lopussa	"	958,3	793,9
Palovakuutusarvo	"	2307,7	2171,2

11. OSAKKEET

		1992	1991
Tasearvo vuoden alussa	Mmk	283,0	255,5
Nettomuutos	"	+ 67,3	+ 27,5
Poistot	"	-	-
Tasearvo vuoden lopussa	"	350,3	283,0

Osakkeisiin ja osuuksiin on sisällytetty seuraavat erät

		1992	1991
Emoyhtiön omistamat osakkeet ja osuudet (ks. s. 36)	Mmk	62,1	57,6
Tytäryhtiöiden omistamat osakkeet (ks. erittely)	"	288,2	225,4
Yhteensä	Mmk	350,3	283,0

Tytäryhtiöiden omistamat osakkeet ja osuudet 31.12.1992

Yhtiön nimi	Omistus- osuus-%	Kirjanpito- arvo FIM'000
299565 Alberta Ltd.	15	1.221
Agrolab GmbH	31	201
HACO Sp.z o.o.	20	199
KONE Garant Aufzug GmbH	49	1.430
Labmedics Ltd	40	1.995
Levelec S.A.	20	57
MBA-KONE AG	50	3.951
O&K Rolltreppen GmbH	40	235.887
Pragolift a.s.	67	14.806
Shan on Machines Ltd	30	2.338
Waplan Mekaniska Verkstads AB	35	349
Sorelec	100	3.701
Muut		22.077
Yhteensä		288.212

12. MUU KÄYTTÖOMAISUUS

12.1 GOODWILL

		1992	1991
Tasearvo vuoden alussa	Mmk	473,6	468,9
Nettomuutos	"	+123,9	+ 73,7
Poistot	"	- 71,7	- 69,0
Tasearvo vuoden lopussa	"	525,8	473,6

12.2 MUU AINEETON KÄYTTÖOMAISUUS

		1992	1991
Tasearvo vuoden alussa	Mmk	739,2	788,1
Nettomuutos	"	+143,1	+ 30,8
Poistot	"	- 86,1	- 79,7
Tasearvo vuoden lopussa	"	796,2	739,2

Muu aineeton käyttöomaisuus sisältää eräiden tytäryhtiöiden hankinnan yhteydessä saadun aineettoman omaisuuden arvon, joka muodostuu pääasiassa hissien huoltosopimuksista. Edellisen vuoden lopussa Muuhun aineettomaan käyttöomaisuuteen sisältynyt ulkomaisten tytäryhtiöiden oman pääoman muuntamisesta syntynyt muuntoero (32,1 Mmk) on siirretty muuhun sidottuun omaan pääomaan.

VIERAS PÄÄOMA

13. SIIRTOVELAT

		1992	1991
Välilliset ja välittömät verot	Mmk	163,2	99,7
Muut siirtyvät kulut	"	1742,6	1330,2
Yhteensä	Mmk	1905,8	1429,9

14. MUUT LYHYTAIKAISET VELAT

		1992	1991
Shekkitilit	Mmk	330,5	384,3
Yritystodistukset	"	220,0	98,2
Muut lyhytaikaiset velat	"	1396,2	1365,5
Yhteensä	Mmk	1946,7	1848,0

15. ELÄKELAINAT

Eläkelainat muodostuvat eläkevakuutuslaitoksilta takaisin lainatuista vakuutusmaksuista.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

16. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikaiset lainat erääntyvät maksettavaksi seuraavasti:

1994	15,0 %
1995	10,6 %
1996	4,8 %
Myöhemmin	69,6 %

18. OMA PÄÄOMA

Emoyhtiön osakkeen nimellisarvo on 50 mk ja osakkeiden määrä 6.048.612 kpl. Osakkeista on lunastettu yhtiölle 2.250 kpl nimellisarvoltaan yhteensä 112.500 mk. Osakkailla oleva määrä 6.046.362 kpl jakaantuu 1.045.482 A-sarjan osakkeeseen ja 5.000.880 B-sarjan osakkeeseen.

17. VARAUKSET

		1992	1991
Varastovaraus	Mmk	113,5	95,5
Investointivaraus	"	-	70,0
Toimintavaraus	"	194,6	156,2
Muut varaukset	"	217,5	194,8
Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus	"	391,7	350,1
Yhteensä	Mmk	917,3	866,6

Varaukset on tehty eri maiden verolakien sallimissa puitteissa.

Oman pääoman muutokset vuoden aikana

		Sidottu oma pääoma		Vapaa oma pääoma		Oma pää- oma yht.
		Osakepää- oma	Muu sidottu	Voittovarot edellisiltä tilikausilta	Tilik. voitto	
Vuoden alussa	Mmk	302,4				
Arvonkorotukset	"		74,8	1.283,7		1.660,9
Muuntoero	"		27,3			27,3
Konsernirakenteen muutos	"		-14,5			-14,5
Osingonjako	"			-15,6		-15,6
Tilikauden voitto	"			-59,4		-59,4
Vuoden lopussa	Mmk	302,4	87,6	1.208,7	260,4	260,4
					260,4	1859,1

Muuntoero sisältyi edellisen vuoden lopussa Muuhun aineettomaan käyttöomaisuuteen.

19. VASTUUT

		Konserni		Emoyhtiö	
		1992	1991	1992	1991
Tunnusteet	Mmk	3,5	-	-	-
Kiinnitykset	"				
Omien velkojen vakuudeksi	"	452,9	450,7	256,4	278,2
Tytäryhtiöiden puolesta	"			1,0	1,1
Annetut pantit	"	329,9	354,0	202,5	212,0
Takaukset	"				
Tytäryhtiöiden puolesta	"			2347,7	1593,7
Osakkuusyhtiöiden puolesta	"	11,0	23,7	11,0	23,7
Muiden puolesta	"	29,0	25,9	2,0	1,8
Muut vastuut	"	156,0	116,9		
Vastuut yhteensä	Mmk	982,3	971,2	2820,6	2110,5

YHDISTETTYN TULOSLASKELMA (1000 mk)

		1992	1991
LIKEVAIHTO	(Viite 1)	1.482.119	1.644.812
Kulut			
Aineet ja tarvikkeet		- 632.873	- 612.870
Palkat	(Viite 2)	- 323.598	- 355.448
Vuokrat		- 49.122	- 50.423
Muut kulut		- 480.485	- 461.676
Varastojen muutos		+ 60.798	- 53.102
KÄYTTÖKATE		56.839	111.293
Poistot			
Rakennuksista ja rakennelmista		- 16.013	- 15.838
Koneista ja kalustosta		- 44.466	- 46.174
Aineettomista oikeuksista ja arvopapereista		- 22.042	- 57
Muusta käyttöomaisuudesta		- 2.723	- 2.107
LIKETAPPIO/ -VOITTO		- 28.405	47.117
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	(Viite 3)	+ 192.244	+ 161.877
Korkokulut	(Viite 3)	- 164.986	- 218.549
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä		+ 440.796	+ 205.669
Muut osinkotuotot		+ 2.191	+ 861
Muut rahoitustuotot ja -kulut		+ 3.832	- 2.999
VOITTO RAHOITUSERIEN JÄLKEEN		445.672	193.976
Muut tuotot ja kulut	(Viite 4)	+ 15.571	+ 51.118
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		461.243	245.094
Varausten muutos	(Viite 5)	+ 67.438	+ 80.773
Poistoero	(Viite 6)	- 11.467	- 20.530
Välittömät verot		- 34.545	- 42.361
TILIKAUDEN VOITTO		482.669	262.976

■ MOYHTIÖN TULOSLASKELMA (1000 mk)

		1992	1991
LIKEVAIHTO	(Viite 1)	1.482.119	1.644.812
Kulut			
Aineet ja tarvikkeet		- 632.873	- 612.870
Palkat	(Viite 2)	- 323.598	- 355.448
Vuokrat		- 49.122	- 50.423
Muut kulut		- 480.485	- 461.676
Varastojen muutos		+ 60.798	- 53.102
KÄYTTÖKATE		56.839	111.293
Poistot			
Rakennuksista ja rakennelmista		- 16.013	- 15.838
Koneista ja kalustosta		- 44.466	- 46.174
Aineettomista oikeuksista ja arvopapereista		- 22.042	- 57
Muusta käyttöomaisuudesta		- 2.723	- 2.107
LIIKETAPPIO/ -VOITTO		- 28.405	47.117
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	(Viite 3)	+ 192.244	+ 161.877
Korkokulut	(Viite 3)	- 164.986	- 218.549
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä		+ 440.796	+ 205.669
Muut osinkotuotot		+ 2.191	+ 861
Muut rahoitustuotot ja -kulut		+ 3.832	- 2.999
VOITTO RAHOITUSERIEN JÄLKEEN		445.672	193.976
Muut tuotot ja kulut	(Viite 4)	+ 15.571	+ 51.118
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		461.243	245.094
Varausten muutos	(Viite 5)	+ 67.438	+ 80.773
Poistoero	(Viite 6)	- 11.467	- 20.530
Välittömät verot		- 34.545	- 42.361
TILIKAUDEN VOITTO		482.669	262.976

VASTATTAVAA		31.12.1992	31.12.1991
VIERAS PÄÄOMA (Viite 17)			
Lyhytaikainen			
Ostovelat		116.529	124.038
Tilausennakot		382.676	255.851
Siirtovelat	(Viite 18)	183.073	181.905
Muut lyhytaikaiset velat		-	73.383
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	(Viite 19)	146.035	76.745
Shekkitilit		73.507	2.335
		901.820	714.257
Pitkäaikainen			
Toimitusluotto- ja vientilainat		6.373	10.497
Velkakirjalainat		699.524	813.258
Eläkevakuutuslainat		339.530	315.780
		1.045.427	1.139.535
VARAUKSET	(Viite 20)	390.757	446.727
OMA PÄÄOMA (Viite 21)			
Sidottu oma pääoma			
Osakepääoma		302.431	302.431
Muu sidottu pääoma		72.945	72.945
Vapaa oma pääoma			
Voittovarot edellisiltä tilikausilta		780.354	576.797
Tilikauden voitto		482.669	262.976
		1.638.399	1.215.149
		3.976.403	3.515.668

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA (1000 mk)

	1992	1991
TULORAAHOITUS		
Käyttökate	+ 56.839	+ 111.293
Muut tuotot ja kulut	+ 462.390	+ 254.649
Nettokorot	+ 27.258	- 56.672
Verot	- 34.545	- 42.361
TULORAAHOITUS YHTEENSÄ	511.942	266.909
PÄÄOMARAAHOITUS		
Pitkäaikaisen vieraan pääoman muutos (lis.+/väh.-)	- 94.109	- 2.902
PÄÄOMARAAHOITUS YHTEENSÄ	- 94.109	- 2.902
RAHAN LÄHTEET YHTEENSÄ	417.833	264.007
RAHAN KÄYTTÖ		
Osingot	- 59.418	- 59.418
Käyttöomaisuuden muutos	- 497.632	- 135.151
RAHAN KÄYTTÖ YHTEENSÄ	- 557.050	- 194.569
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS	- 139.217	+ 69.438
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS		
Rahoitusomaisuuden muutos (lis. +/väh. -)	- 12.452	- 174.661
Vaihto-omaisuuden muutos (lis. +/väh. -)	+ 60.798	- 53.102
Lyhytaikaisen vieraan pääoman muutos (lis. -/väh. +)	- 187.563	+ 297.201
KÄYTTÖPÄÄOMAN MUUTOS YHTEENSÄ	- 139.217	+ 69.438

RYÖYNTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TULOSLASKELMA

1. LIIKEVAIHTO

Myynti tytäryhtiöille on 678,3 Mmk (623,8 Mmk) vastaten 46 %:n (38 %) osuutta liikevaihdosta.

2. PALKAT

		1992	1991
Hallitus, toimitusjohtaja	Mmk	2,7	3,1
Valmistuspalkat	"	147,3	160,4
Muut palkat	"	173,6	191,9
Yhteensä	Mmk	323,6	355,4

Henkilösivukulut sisältyvät muihin kuluihin. Henkilökunnan keskimääräinen luku vuoden aikana oli 2.760 (3.210).

3. KORKOTUOTOT JA -KULUT

		1992	1991
Korkotuotot			
Tytäryhtiöiltä	Mmk	81,6	32,2
Muilta	"	110,6	129,7
Yhteensä	Mmk	192,2	161,9
Korkokulut			
Tytäryhtiöille	Mmk	77,2	107,0
Muille	"	87,8	111,5
Yhteensä	Mmk	165,0	218,5

4. MUUT TUOTOT JA KULUT

Muut tuotot ja kulut muodostuvat seuraavista satunnaisista eristä:

		1992	1991
Käyttöomaisuusosakkeiden luovutusvoitot	Mmk	-	15,4
Saadut konserniavustukset	"	24,5	35,7
Annetut konserniavustukset	"	8,9	-
Satunnaiset erät yhteensä	Mmk	15,6	51,1

5. VARAUSTEN MUUTOS

Varausten muutosten tulosvaikutus muodostui seuraavasti (Varausten vähennys on merkitty +:lla ja lisäys -:lla):

		1992	1991
Varastovarauksen muutos	Mmk	- 14,8	+ 29,6
Takuuvarauksen muutos	"	+ 6,4	+ 3,1
Luottotappiovarauksen muutos	"	+ 3,0	+ 6,8
Toimintavarauksen muutos	"	+ 2,8	- 28,7
Investointivarauksen muutos	"	+ 70,0	+ 70,0
Varausten muutos yhteensä	Mmk	+ 67,4	+ 80,8

6. KIRJANPIDOLLISTEN JA SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN EROTUS

		1992	1991
Suunnitelman mukaiset poistot	Mmk	85,2	64,1
Kirjanpidossa tehty poistot	"	50,1	48,4
Investointivarausten käyttö	"	- 46,6	- 36,2
Kirjanpidollisten ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus	"	- 11,5	- 20,5

Kirjanpidon poistot on tehty elinkeinoverolain sallimien enimmäismäärien mukaisesti.

TASE

7. SAAMISET KONSERNIYHTIÖILTÄ

Taseen rahoitusomaisuuteen sisältyy saamia konserniyhtiöiltä seuraavasti:

		1992	1991
Myyntisaamiset	Mmk	207,7	153,6
Lainasaamiset	"	523,2	371,4
Myönnetty toimitusluotot	"	-	4,9
Siirtosaamiset	"	35,7	38,7
Yhteensä	Mmk	766,6	568,6

8. RAHAT, PANKKISAAMISET JA LYHYTAIKAISET SIOITUKSET

		1992	1991
Rahat ja pankkitilit	Mmk	30,7	59,0
Lyhytaikaiset talletukset	"	194,4	323,3
Muut lyhytaikaiset sijoitukset	"	340,5	308,1
Yhteensä	Mmk	565,6	690,4

Rahat ja pankkitilit sisältävät valuuttamääräisiä saamia 11,7 Mmk (12,4 Mmk).

Lyhytaikaiset talletukset ovat pääosin kolmen kuukauden kuluessa erääntyviä.

Muut lyhytaikaiset sijoitukset ovat pääasiassa joukko-velkakirjalainoja.

9. LAINASAAMISET

Lainasaamisista on vähennetty netotetut koron ja valuuttavaihtosopimukset 38,2 Mmk (32,2 Mmk).

10. SIIRTOSAAMISET

		1992	1991
Korkosaamiset	Mmk	24,1	29,2
Saamiset välittömistä ja välillisistä veroista	"	36,9	10,0
Muut siirtosaamiset	"	39,0	73,8
Yhteensä	Mmk	100,0	113,0

RYHDYN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

11. VAIHTO-OMAJSUIS

		1992	1991
Raaka-ainekset	Mmk	52,0	60,8
Puolivalmisteet	"	15,5	30,7
Keskeneräiset työt	"	310,1	225,4
Yhteensä	Mmk	377,6	316,9

12. MAA-ALUEET

		1992	1991
Tasearvo vuoden alussa	Mmk	22,2	22,1
Nettomuutos	"	+ 0,1	+ 0,1
Tasearvo vuoden lopussa	"	22,3	22,2
Tasearvoon sisältyvä arvonnkorotusten määrä	"	10,0	10,0

13. RAKENNUKSET

		1992	1991
Tasearvo vuoden alussa	Mmk	222,2	224,7
Nettomuutos	"	+ 4,3	+ 13,3
Suunnitelman mukaiset poistot	"	- 16,0	- 15,8
Tasearvo vuoden lopussa	"	210,5	222,2
Tasearvoon sisältyvä arvonnkorotusten poistamaton menojaännös	"	78,3	84,5
Poistoerojen kertymä yhteensä	"	- 12,1	- 6,5
Palovakuutusarvo	"	544,0	584,0

14. KONEET JA KALUSTO

		1992	1991
Tasearvo vuoden alussa	Mmk	221,7	221,0
Nettomuutos	"	+ 34,5	+ 41,9
Suunnitelman mukaiset poistot	"	- 44,5	- 46,2
Tasearvo vuoden lopussa	"	211,7	221,7
Poistoerojen kertymä yhteensä	"	149,0	132,0
Palovakuutusarvo	"	733,0	654,9

15. TYTÄRYHTIÖOSAKKEET¹⁾

		1992	1991
Tasearvo vuoden alussa	Mmk	1092,4	1009,0
Nettomuutos	"	+ 432,2	+ 83,3
Siirto muista osakkeista	"	+ 6,5	+ 0,2
Poisto	"	- 10,0	- 0,1
Tasearvo vuoden lopussa	"	1521,1	1092,4

16. MUUT OSAKKEET JA OSUUDET²⁾

		1992	1991
Tasearvo vuoden alussa	Mmk	57,6	68,3
Nettomuutos	"	+ 11,0	- 10,5
Siirto tytäryhtiöosakkeisiin	"	- 6,5	- 0,2
Tasearvo vuoden lopussa	"	62,1	57,6

¹⁾ Luettelo tytäryhtiöosakkeista on sivulla 36.

²⁾ Luettelo muista osakkeista ja osuuksista on sivulla 37.

VIIRAS PÄÄOMA

17. VELAT KONSERNIYHTIÖILLE

Taseen vieraaseen pääoman sisältyy velkoja konserniyhtiöille seuraavasti:

		1992	1991
Ostovelat	Mmk	42,3	42,8
Tilausennakot	"	17,3	25,4
Siirtovelat	"	20,1	15,0
Muut lyhytaikaiset velat	"	-	73,4
Velkakirjalainat	"	496,6	498,0
Yhteensä	Mmk	576,3	654,6

18. SIIRTOVELAT

		1992	1991
Verot	Mmk	4,5	11,9
Muut siirtyvät kulut	"	178,6	170,0
Yhteensä	Mmk	183,1	181,9

19. PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LYHENNYKSET

		1993	1992
Toimitusluotto- ja vientilainat	Mmk	4,3	6,9
Muut lainat	"	141,7	69,8
Yhteensä	Mmk	146,0	76,7

Toimitusluotto- ja vientilainoja vastaavista toimitusluottosaatavista erääntyy asiakkailta vuoden 1993 aikana 16,3 Mmk (7,9 Mmk).

20. VARAUKSET

		1992	1991
Investointivaraus	Mmk	-	70,0
Varastovaraus	"	89,8	75,0
Takuuvaraus	"	28,6	35,1
Luottotappiovaraus	"	15,0	18,0
Toimintavaraus	"	120,4	123,1
Kirjanpidollisten ja suunnitelman mukaisten poistojen eron kertymä	"	137,0	125,5
Yhteensä	Mmk	390,8	446,7

Yhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Varaukset on tehty elinkeinoverolain sallimissa puitteissa. Takuuvaraus on 2,4 % takuunalaisista toimituksista. Luottohappiovaraus on 1,5 % liikesaamisten yhteismäärästä. Varesovaraus on 25,0 % vaihto-omaisuudesta. Toimintavaraus on 50,0 % tilikauden aikana maksettujen ennakonpidätysten alaisten palkkojen määrästä.

Oman pääoman muutokset

		Sidottu oma pääoma Osakepää- oma	Muu sidottu	Vapaa oma pääoma Voittovarot edellisiltä tilikausilta	Tilik. voitto	Oma pää- oma yht.
Vuoden alussa	Mmk	302,4	72,9	839,8		1215,1
Osingonjako	"			-59,4		-59,4
Tilikauden voitto	"				482,7	482,7
Vuoden lopussa	Mmk	302,4	72,9	780,4	482,7	1638,4

21. OMA PÄÄOMA

Osakkeen nimellisarvo on 50 mk ja osakkeiden määrä 6.048.612 kpl. Osakkeista on lunastettu yhtiölle 2.250 kpl nimellisarvoltaan yhteensä 112.500 mk. Osakkailla oleva määrä on 6.046.362 kpl jakaantuen 1.045.482 A-sarjan osakkeeseen ja 5.000.880 B-sarjan osakkeeseen.

22. 10 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA OSAKASLUETTELOON MUKAAN

	Osakemäärä kpl	Osuus osakkeista%	Osuus ääni- määrästä%
Security Trading Oy	1.332.400	22,0	16,1
Holding Manutas Oy	752.746	12,5	48,6
Vakuutus Oy Pohjola	602.925	10,0	3,9
Eläkevakuutus Oy Ilmarinen	192.195	3,2	1,2
Koneen Säätiö s.r.	181.598	3,0	5,7
Keskinäinen Henkivakuutus Oy Suomi	145.300	2,4	0,9
Herlin, Pekka	124.358	2,1	6,4
Kuntien Eläkevakuutus	117.700	2,0	0,8
Koneen Eläkesäätiö s.r.	102.173	1,7	0,7
Osuuspankkien Eläkekassa	83.114	1,4	0,5

23. KONE OY:N OSAKKEENOMISTAJAT OMISTUSMÄÄRÄN MUKAAN 31.12.1992

Osakkeita	Omistajien määrä	Osakkeiden määrä	Osuus omistajista	Osuus osakkeista
1-30	2.768	42.366	44,7%	0,7%
31-100	2.027	131.434	32,7%	2,2%
101-500	1.046	242.398	16,9%	4,0%
501-1000	162	123.316	2,6%	2,0%
1001-5000	120	252.489	1,9%	4,2%
5001-10000	22	147.789	0,4%	2,5%
yli 10000	46	5.001.399	0,7%	82,7%
Arvo-osuusjärjestelmään siirtämättä olleet osakkeet		105.171		1,7%

24. HALLITUKSEN JÄSENTEN JA TOIMITUSJOHTAJAN OSAKEOMISTUSTEN YHTEISMÄÄRÄ 31.12.1992

	1992	1991
Osakemäärä, kpl	139.732	137.206
Osuus osakkeista, %	2,3	2,2
Osuus äänimäärästä, %	6,5	6,4

EMOYHTIÖN OMISTAMAT TYTÄRYHTIÖOSAKKEET JA OSUDET	Omistus- osuus	Osakkeiden lukumäärä	Kirjanpitoarvo (1000 mk)	
			31.12.1992	31.12.1991
K. Antinkoski Oy	100,0	220	11.176	11.176
Finox Nosturit Oy	100,0	1500	15	15
GS-Hydro Oy	100,0	100000	1.000	1.000
Hissi-Ala Oy	100,0	400	4.726	4.726
IWH Service Oy	100,0	30	758	758
Kiinteistö Oy Espoon Ruukintie 18	100,0	5010	501	501
Kiinteistö Oy Hollolan Keskikankaantie 9	100,0	5010	501	501
Kiinteistö Oy Natus	100,0	10	14.021	14.021
Kiinteistö Oy Verkatehtaankatu 8	100,0	400	400	400
KONE Erikoisnosturit Oy	100,0	40000	400	-
KONE Instruments Oy	100,0	1500000	15.000	- ¹⁾
KONE Wood Oy	90,0	900000	9.000	9.000
Koneportaati Oy	100,0	150	15	-
KTP KONE Tehdaspalvelu Oy	100,0	50000	500	- ¹⁾
Laumek Oy	100,0	650000	65.000	65.000
MacGregor-Navire (FIN) Oy	100,0	10000	1.000	1.000
Nosturiexpertit Oy	100,0	1.500	15	15
Permeco Oy	100,0	1660	661	661
Pirkanmaan Tehdaspalvelu Oy	100,0	1500	15	-
Suomen Nosturitarkastus Oy	100,0	1500	15	15
Tampereen Hissityö Oy	100,0	100	1	1
Oy Tuote-Leasing Ltd	100,0	100	120	120
Gruas KONE C.A.	100,0	1000	229	229
KONE Aksjeselskap	100,0	8100	15.502	15.502
KONE Belgium S.A. ²⁾	99,9	399162	43.017	11.177 ²⁾
KONE B.V	100,0	140000	359.221	359.221
KONE Cranes Australia Pty Ltd	³⁾	-	-	15.626
KONE Cranes Mexico S.A. de C.V.	99,5	389680	8.313	8.313
KONE Daru Kft	100,0	-	1.369	- ¹⁾
KONE Elevators (Australia) Pty Ltd ⁶⁾	30,0 ³⁾	2100000	79.157	79.157
KONE Elevators (Europe) S.A.	0,8 ³⁾	-	1	1
KONE Far East Ltd	99,9	2999	2.617	2.617
KONE GmbH	75,0 ³⁾	-	70.854	70.854
KONE Holdings (Canada) Inc.	100,0	14399003	59.918	59.918
KONE Holdings Inc.	100,0	100	149.663	109.583
KONE International (Europe) S.A.	53,7 ³⁾	187.500	282.607	24.187
KONE Instruments S.A.	100,0	60000	5.000	5.000
KONE Invest AB	100,0	110000	108.614	33.635
KONE Italia S.p.A.	0,5 ³⁾	125000	413	413
KONE Japan Co. Ltd	100,0	310	314	314
KONE Participacoes e Importacoes Ltda	99,9	38177077	20.667	20.667
KONE Ponts Roulants S.A.	99,9 ³⁾	179997	23.739	12.718
KONE S.A.	0,1 ³⁾	50	2	- ¹⁾
KONE Sowitsch AG	100,0	3000	6.437	6.437

KONE Trading Pte Ltd	100,0	2600000	2.553	2.553
KONE (UK) Ltd	100,0	7000000	33.634	33.634
MacGregor-Navire (ESP) S.A.	3,2 ³⁾	49	357	357
MacGregor-Navire (POL) Ska	100,0		180	180
MacGregor-Navire (CRO) d.o.o. ⁴⁾	100,0		238	238
Måsbo AB	100,0	10000	52.792	52.792
Nordic Hoist A/S	100,0	600	131	131
Sabiem KONE Ascensores C.A. ⁵⁾	100,0	10000	2.442	2.442
Société Française des Ascenseurs KONE	95,0 ³⁾	1284790	33.201	33.201
Tekimal Asansör Sanayi ve Ticaret AS	55,4	858105	10.641	— ¹⁾
Verlinde S.A.	99,5	116678	22.453	22.437
			1.521.116	1.092.444

¹⁾ Edellisenä vuonna kohdassa Osakkeet ja osuudet

²⁾ Entinen KONE Belux S.A.

³⁾ Omistettu 100 % tytäryhtiön välityksellä

⁴⁾ Entinen MacGregor-Navire (YUG) d.o.o.

⁵⁾ Entinen Corporacion Ascensores y Elevadores Sabiem C.A.

⁶⁾ Entinen EPL-KONE Pty Ltd

LUETTELO EMOYHTIÖN OMISTAMISTA MUISTA OSAKKEISTA JA OSUUKSISTA	Omistus- osuus	Osakkeiden lukumäärä	Kirjanpitoarvo (1000 mk)	
			31.12.1992	31.12.1991
Aamulehti-Yhtymä Oy	0,7	39508	1.741	1.741
ARD-Technology Oy	38,5	385	72	72
AWA Advanced Warehouse Automation Oy	-	-	-	1.000
Fluilogic Systems Oy	50,0	120	245	245
Hangon Teräsrannikko Oy	16,6	2000	200	200
Helsingin Arvopaperipörssi Osuuskunta	1,1		160	160
Intur-KONE	40,0		1.826	-
A/S Kandur	34,0	27	449	-
KONE Elevator India Ltd	41,0	7000	12.031	6.551
KONE Machineries Philippines Inc.	40,0	59400	295	295
Oy Lundin Oil Recovery Inc. Ab LORI	40,0	200	1.000	1.000
Marryat & Scott Egypt SAE	49,0	49000	3.478	3.478
Al Mira and Aggad Kone Elevators Ltd	10,0	400	1	1
Oy Nokia Ab	0,1	47662	1.443	1.443
Oy Palace Hotel Ab	2,2	220	272	272
Polar-rakennusosakeyhtiö	0,4	11400	935	935
RA-Shipping Ltd Oy	5,0	93	1.012	1.012
Scandinavian Link Finska Oy	7,7	100	100	100
Suomen Osakekeskusrekisteri Osuuskunta	1,4	6	420	420
Tepa-Mestarit Oy	50,0	500	50	50
Tietotehdas Oy	2,5	12344	13.941	13.941
Vakuutusosakeyhtiö Sampo		2420	888	888
Täysin omistettut kiinteistöyhtiöt			12.529	5.901
Muut asunto- ja kiinteistöyhtiöt			6.946	7.087
Muut osakkeet ja osuudet			2.084	10.814
			62.118	57.606

HALLITUKSEN EHDOTUS YHTIÖKOKOUKSELLE

Konsernin vapaa oma pääoma on taseen mukaan 1.469,1 Mmk. Emoyhtiön vapaa oma pääoma edellisiltä tilikausilta on 780.354.697,54 mk ja tilikauden 1992 voitto 482.668.649,06 mk eli yhteensä 1.263.023.346,60 mk.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokouksen käytettävissä olevista voittovaroista jaetaan osinkoa 9 mk kutakin 1.045.482 A-sarjan osaketta kohden ja 10 mk kutakin 5.000.880 B-sarjan osaketta kohden eli yhteensä 59.418.138,- mk. Jäljelle jäävät voittovarot

1.203.605.208,60 mk ehdotetaan jätettäväksi voittovarojen tilille.

Osinko ehdotetaan maksettavaksi 12. päivänä maaliskuuta 1993.

Niille osakkeenomistajille, jotka eivät ole siirtäneet osakekirjojaan arvo-osuusjärjestelmään osingonjaon täsmäytyspäivään maaliskuun 4. päivään 1993 mennessä, osinko maksetaan osakkeiden arvo-osuusjärjestelmään siirtämisen jälkeen.

Helsingissä, 11. päivänä helmikuuta 1993

Pekka Herlin

Antti Herlin

Ilkka Herlin

Johan Horelli

Jaakko Lassila

Gerhard Wendt

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Olemme tarkastaneet KONE Oy:n tilinpäätöksen, konserni-tilinpäätöksen, kirjanpidon sekä hallinnon tilivuodelta 1992 hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa.

EMOYHTIÖ

Tilinpäätös, joka osoittaa voittoa 482.668.649,06 markkaa, on laadittu voimassa olevien säännösten mukaisesti.

Puollamme

- tuloslaskelman ja taseen vahvistamista
- vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta ja

- taseen mukaisten voittovarojen käyttämistä hallituksen toimintakertomuksessaan esittämällä tavalla.

KONSERNI

Konsernitilinpäätös on laadittu voimassa olevien säännösten mukaisesti. Konsernin vapaa oma pääoma on laskettu lain edellyttämällä tavalla.

Puollamme

- konsernituloslaskelman ja konsernitaseen vahvistamista

Helsingissä, 11. päivänä helmikuuta 1993

Antti Helenius, KHT

Pentti Uusivirta

Johan Horelli
KONE Elevators

KONE ELEVATORS

		1992	1991	Muutos %
Liikevaihto	Mmk	8.306,7	7.113,6	+ 16,8
Osuus konsernin liikevaihdosta	%	73,6	70,8	+ 4,0
Saadut tilaukset	Mmk	5.571,0	4.851,2	+ 14,8
Tilaukset 31.12.	Mmk	4.762,2	4.469,8	+ 6,5
Henkilökunta 31.12.		16.857	17.397	- 3,1

Rakennustoiminnan lasku jyrkkenee Euroopassa... Standardihissien myynti pysyi vielä ennallaan... Modernisointitoiminta kasvoi... Laadunparannusprosessi etenee... Kannattavuustaso säilytettiin.

Maailmanlaajuinen talouden taantuma, korkea korkokanta ja rakentamisen ylituotanto edellisinä vuosina aiheuttivat yhä jyrkkenevän rakennustuotannon laskun KONE Elevators'in useimmilla päämarkkinoilla.

Pohjoismaissa rakentaminen alkoi kääntyä laskuun jo kaksi vuotta sitten; vuonna 1992 lasku voimistui edelleen. Ruotsin asuntotuotannon onkin ennustettu putoavan vuonna 1993 kolmasosaan vuoden 1990 tasosta. Suomessa tilanne on vähintään yhtä heikko.

Saksassa ja Itävallassa sekä asunto- että toimistorakentaminen jatkui ennätysvilkkana, mikä heijasti näiden maiden sillanpääasemaa Itä-Euroopan suuntaan. Toimistorakentaminen kasvoi voimakkaasti erityisesti Berliinissä ja Wienissä. Saksan osuus Euroopan koko toimisto- ja teollisuusrakennustuotannosta olikin peräti yli kolmasosa. Isossa-Britanniassa jatkui hiljaiselo. Selvä käänös alaspäin tapahtui Hollannissa ja Sveitsissä. Etelä-Euroopassa vuonna 1991 alkanut lasku kiihtyi Ranskassa ja Espanjassa. Italiassa useita vuosia jatkunut vilkas rakentaminen osoitti selviä kyllästymisen merkkejä erityisesti julkisella sektorilla, missä rakentamisen volyymi laski.

Pohjois-Amerikan ja Australian rakennusteollisuudessa ei näkynyt vielä minkäänlaisia elpymisen merkkejä. Tyhjänä olevien toimistotilojen suuri määrä on omiaan hidastamaan uusien projektien käynnistämistä. Sen sijaan Keski- ja Etelä-Amerikassa kasvu jatkui lukuunottamatta Brasiliää, missä poliittinen sekasorto heijastui tuhoisasti maan talouteen.

NEW YORK, USA:
Bob Martin, Lucy Call
ja Paul Mertens,
Armor Elevator Co. Inc.

KONE ELEVATORS

Meksikossa rakentaminen piristyi erityisen voimakkaasti kauan valmistellun NAFTA-sopimuksen ansiosta.

Kaukoidässä taloudellinen aktiviteetti jatkui vilkkaana. Suuret infrastruktuuriprojektit ja Etelä-Kiinan huikea kasvuvauhti toimivat talouden moottoreina. Vahva optimismi sävyttääkin tulevaisuuden näkymiä, joskin uhkiakin on näköpiirissä: Kaakkois-Aasian yksityinen kysyntä on heikkenemässä, ja sekä Japanin että Korean kotimarkkinoiden lasku lisää näiden maiden hissiteollisuuden aktiviteettia Aasian muilla markkinoilla.

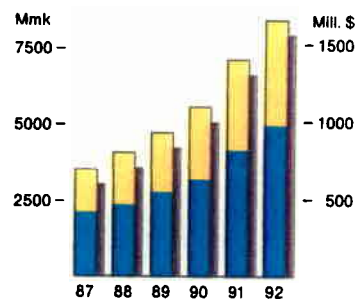
Venäjällä ja muualla Itä-Euroopassa rakentaminen oli hyvin vähäistä, eikä varsinkin Venäjän taloudessa edelleen jatkuva sekasorto luo minkäänlaisia edellytyksiä pikaiseen suunnanmuutokseen.

Markkinaolosuhteisiin nähden KONE Elevators'in uusien hissien myynti sujui kohtalaisen hyvin. Uusien hissien tilauksia saatiin 15.600 kpl eli vain 200 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tähän tulokseen vaikutti ennen kaikkea KONE Elevators'in vahva markkina-asema standardihissialueella. Pikahissien ja keskiluokan hissien myyntivolyymit kärsivät epäsuotuisasta markkinatilanteesta.

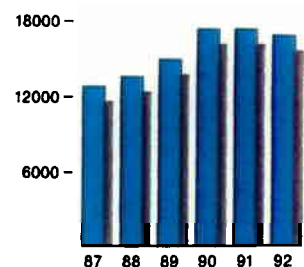
Uusien hissien tilauskanta vastasi vuoden lopussa 13 kuukauden toimituksia. Toimitusten määrä kasvoi edelleen vuodesta 1991. Saksan, Belgian ja Italian lisäksi volyymin kehitys oli varsin positiivista Kaukoidässä.

Modernisointitoiminta kehittyi kertomusvuoden aikana suotuisasti: sekä saadut tilaukset että toimitukset kasvoivat. Edellisen vuoden tapaan kasvu oli erityisen merkittävää Etelä-Euroopassa. Uushissitoiminnan hiipuesssa modernisointitoiminnan suhteellinen merkitys tulee edelleen kasvamaan. KONE Elevators'in eri yhtiöissä onkin kasvavaa huomiota kiinnitetty uusien modernisointituotteiden kehittämiseen, jotta asiakkaille voidaan tarjota tälläkin alueella teollisen valmistuksen mukanaantuomat hyödyt: moninaisiin tarpeisiin soveltuvat tuotteet ja lyhytaikaisiksi jäävät hissiliikenteen keskeytykset.

Hissien kunnossapito- ja korjaustoiminta kehittyi edelleen erittäin positiivisesti. Vuoden lopussa huollossa olevien hissien lukumäärä oli 338.000 kpl eli 4 % edellisestä vuodesta korkeampi. Suurin osa kasvusta tuli uusien hissien toimituksista. Kunnossapitotoiminnan uudistuvat tietojärjestelmät loivat edellytykset asiakaspalvelujen edelleen kehittämiseen. Varsinaiset

KONE Elevators:
liikevaihto 1987-1992
Uudet hissit
Kunnossapito ja modernisointi

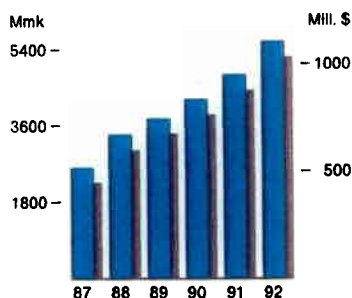
KONE Elevators:
henkilökunta 1987-1992

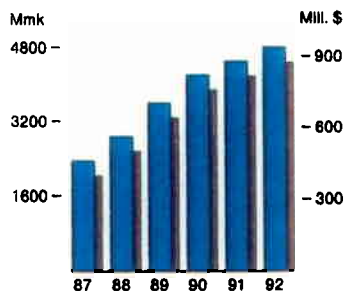
KONE ELEVATORS

tulokset syntyvät kuitenkin huoltohenkilökunnan yksilöllistä työsuorituksista. Niihin vaikuttaminen tulee olemaan tärkeä työkenttä myös tulevana vuosina.

Saksalainen liukuportaita valmistava osakkuusyhtiö O&K Rolltreppen GmbH koki markkinoiden taantuman, mikä oli noin 10 % verrattuna vuoteen 1991. Tämä näkyi uuslaitteiden tilauksissa, kun taas toimitukset pysyivät samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Syksyllä 1991 toimintansa aloittanut USA:n tehdas saavutti sille asetetut tavoitteet. Monissa maissa aloitetut tai suunnitteilla olevat infrastruktuuriprojektit luovat mahdollisuuden vakaan kuormituksen ylläpitoon yhtiön tehtaissa Saksassa, Ranskassa, Englannissa ja USA:ssa. Tästä on eräänä esimerkkinä kertomusvuoden viimeisenä kuukautena New Yorkin metrolta saatu suuri liukuporrastilaus.

KONE Elevators:
saadut tilaukset 1987-1992

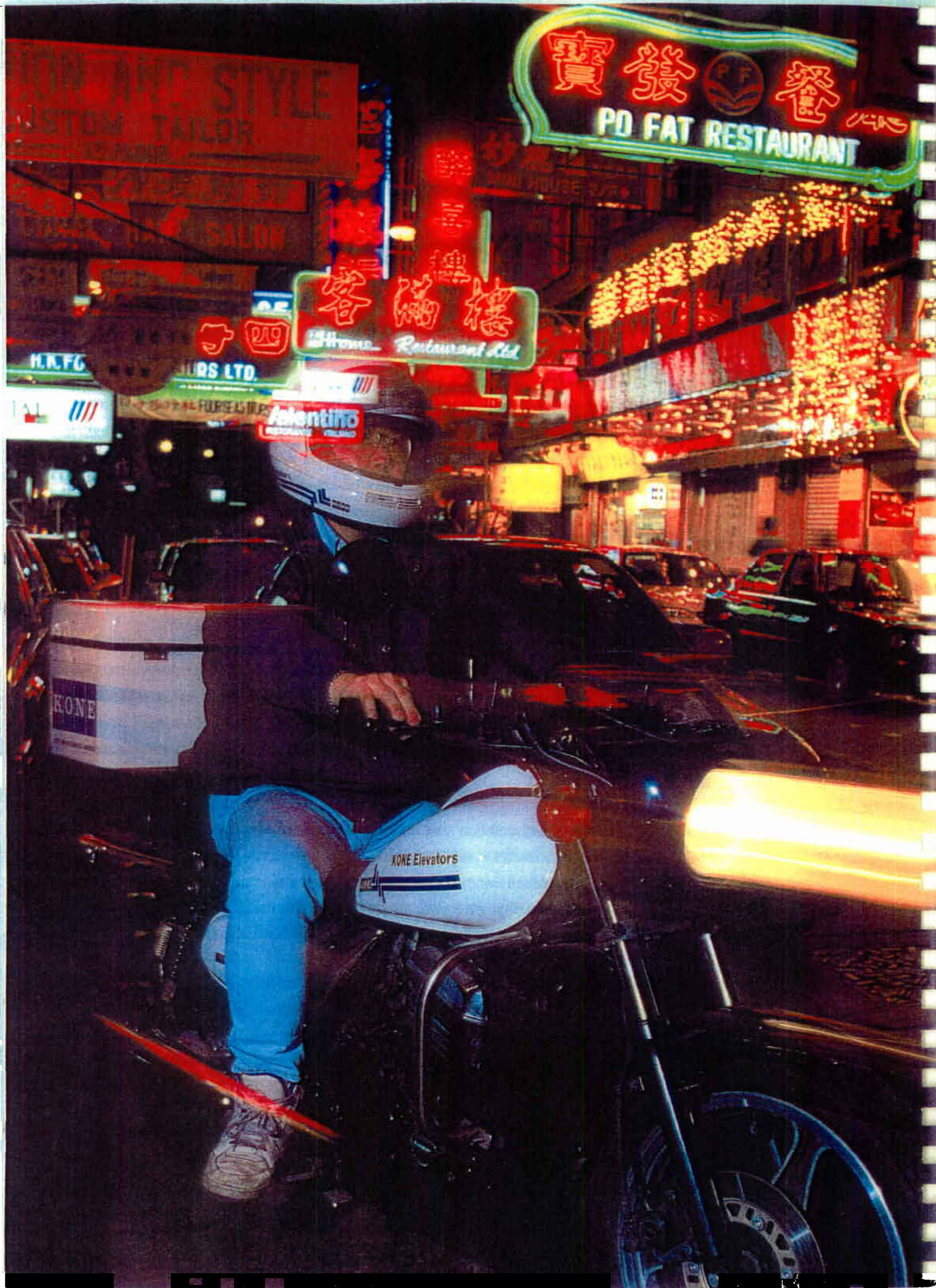
KONE Elevators:
tilauskanta 1987-1992

Vuoden loppuun mennessä lähes kaikki KONE Elevators'in yksiköt olivat aloittaneet oman laadunparannusprosessinsa. Valtaosa henkilökunnasta on jo saanut tai on parhaillaan saamassa yhtenäistä laadukoulutusta. Kun koko koulutus on saatu päätökseen, siihen on kulunut noin 275.000 työtuntia, mikä on mittavin yksittäinen koulutuspanos yhtiön historiassa. Yli tuhat laadunparannusprojektia on pantu alulle, ja niistä noin 35 % on saatettu onnistuneeseen päätökseen.

Mittavan koulutustoiminnan seurauksena organisaatioon on juurtumassa tietoisuus kokonaisvaltaisen laadun tärkeydestä. Muilta osin laadunparannusprosessi on vasta alkanut. Prosessin ensimmäinen vaihe oli laadutietoisuuden nostaminen, ja tähän liittyvä koulutus alkaa olla pian takanapäin. Nyt painopiste on siirtymässä tuloshakuisiin ja mitattaviin laadun- ja tuottavuudenparannusprojekteihin, jotka niveltyvät luontevasti jokapäiväiseen työhön.

Ohjaus- ja käyttöjärjestelmien kehitystyötä jatkettiin kertomusvuoden aikana. Standardihisseissä ja keskiluokan hisseissä otettiin käyttöön uudet ohjausjärjestelmät. Edellisenä vuonna markkinoille tuotu pikahissien ohjausjärjestelmä mukaanluettuna koko ohjausjärjestelmäperhe edustaa nyt uusinta, kolmannen sukupolven mikrotietokonetekniikkaa. Taajuusmuuttajakäytöt ulotettiin kattamaan kaikki nopeusalueet. KONE tarjoaa nyt invertterikäytön yksinkertaisimmista asuintalohisseistä pilvenpiirtäjien pikahisseihin sekä uusiin rakennuksiin että modernisointikohteisiin.

Peruskomponenttien tuotannon uusinvestoinnit Suomessa, Italiassa ja Itävallassa saatettiin päätökseen. Nämä investoinnit ja niihin liittyvät tuote- ja tuottavuusparannukset luovat hyvät

KONE ELEVATORS

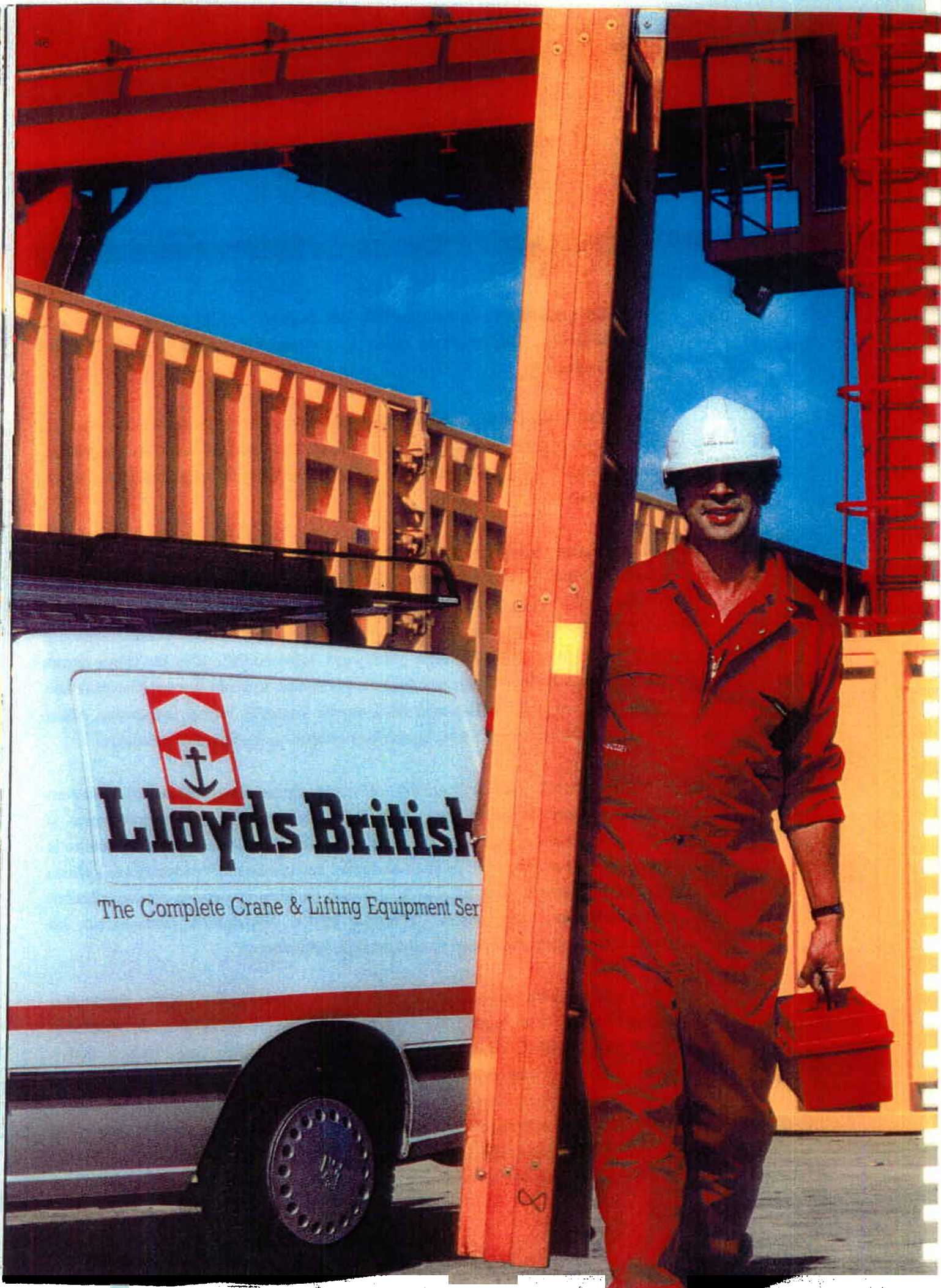
edellytykset kilpailukykyisiin komponenttitoimituksiin eri puolilla maailmaa sijaitseville toimituskeskuksille. Ohjaustaulujen valmistus lopetettiin USA:ssa ja siirrettiin Suomeen Hyvinkään tehtaalles.

Viime vuosina toiminnan laadun parantamiseksi tehty työ näkyy myös tuotekehityksessä. Tuotekehitysaikoja on pystytty oleellisesti lyhentämään, mikä on merkittävä kilpailuetu tuotteiden elinkaarien lyhentyessä ja uusien asiakastarpeiden syntyessä äkillisesti ympäristön nopeiden muutosten seurauksena.

Toimintavuoden aikana suoritettiin joitakin yritysostoja ja aloitettiin uusia yhteisyrityksiä. Ostetut yritykset olivat skotlantilainen Ellis & McDougall, tshekkiläinen Pragolift ja ruotsalainen BPA Hiss. Näistä kaksi viimeksimainittua ostettiin aivan vuoden lopussa, joten ne eivät sisälly konsernin vuoden 1992 toimintaa kuvaaviin lukuihin. Sveitsissä aloitettiin O&K Rolltreppen GmbH:n kanssa yhteisyritys MBA-KONE, jolla on vahva asema liukuporrasmarkkinoilla. Yhtiö on aloittanut myös hissien myynnin. Entisen Neuvostoliiton osavaltioissa perustettiin kolme uutta yhteisyritystä: Venäjällä, Virossa ja Latviassa. Nämä yritykset keskittyvät alkuvaiheessa hissien kunnossapito- ja modernisointitoimintaan.

KONE Elevators'in henkilökunnan määrä laski vuoden aikana kolme prosenttia. Vähenneminen jakaantui useisiin maihin. Eniten määrä laski Yhdysvalloissa, Isossa-Britanniassa ja Australiassa. Koulutuksessa pääpaino oli yhtäältä koko henkilökunnan laatutietoisuuden ja toisaalta kenttähenkilökunnan teknisen osaamisen kehittämisessä. Vuoden aikana kaikissa yksiköissä toteutettiin laaja teknisen koulutuksen kartoitus tavoitteena yksikkökohtaisen koulutustoiminnan tehostaminen. Ylimmän johdon koulutuksen painopisteenä oli yhtiökohtaisen pitkän tähtäyksen tavoiteasetannan kehittäminen.

Markkinoiden viime vuosien tasoa alhaisempi volyymi näyttää ainakin Euroopassa väistämättömältä. Sen seurauksena rakennusteollisuuden kapasiteetti tulee pakostakin väheneään, mikä hidastaa omalta osaltaan mahdollista elpymistä. Useissa maissa rakennustoiminnan painopiste onkin siirtymässä yhä enemmän talojen korjaukseen ja modernisointiin. Näissä oloissa KONE Elevators'in kannattavuuden säilyttäminen on haastava tehtävä. Siinä onnistuminen edellyttää joustavaa kykyä mukautua nopeasti ympäristön muutoksiin, kasvumahdollisuuksien hyväksikäyttöä siellä missä kasvuvaraa on sekä henkilökunnan tinkiä tontä sitoutumista osaamisen ja toiminnan laadun kehittämiseen.

Stig Gustavson
KONE Cranes

KONE CRANES

		1992	1991	Muutos %
Liikevaihto	Mmk	1.529,4	1.423,6	+ 7,4
Osuus konsernin liikevaihdosta	%	13,6	14,2	- 4,2
Saadut tilaukset	Mmk	1.774,6	1.364,5	+ 30,1
Tilaukanta 31.12.	Mmk	964,7	630,4	+ 53,0
Henkilökunta 31.12.		2.988	3.200	- 6,6

KONE Cranes'in organisaatio keveni... Teollisuusnostureiden kysyntä laimeaa... Satamanosturitilaukset lisääntyivät... Huoltotoiminta kasvussa.

KONE Cranes'in toimintaa kuvaavat luvut vuodelta 1992 osoittavat kasvua edelliseen vuoteen verrattuina. Kasvu johtuu yksinomaan Suomen markan arvon heikkenemisestä suhteessa muihin valuuttoihin. Kiinteillä kursseilla laskettuna toimitusten arvo pieneni 3,0 %.

Toimintoihin sisältyi kuitenkin myös kasvua. Voimakkainta se oli huoltotoiminnassa, mikä johtui lähinnä syyskuussa 1991 hankitun nosturihuoltoyhtiö Lloyds British'in sisällyttämisestä koko vuoden toimintaa kuvaaviin lukuihin. Saadut tilaukset kasvoivat eniten Suurnosturiyksikössä (KONE Cranes VLC). Satamanostureiden kysyntä oli erityisen vilkasta Aasian markkinoilla, joilla KONE vahvisti asemaansa eräänä johtavista toimittajista.

Teollisuusnosturisektorilla KONE Cranes toimii pääasiassa kypsillä länsimarkkinoilla. Taantuman syvennyessä liiketoiminnan volyymi laski edelleen vuoden 1991 jo alhaisesta tasosta. Liiketoiminnan taso oli 19 % (kiinteillä kursseilla 27 %) alempi kuin edellisenä vuonna, joskin maakohtaiset erot olivat huomattavia. Kysyntä on lähes olematonta Pohjoismaissa ja Kanadassa, varsin heikkoa Ranskassa ja Isossa-Britanniassa. Sen sijaan Aasian markkinoilla kysyntä jatkui vilkkaana. Loppuvuodesta näkyi merkkejä Yhdysvaltojen markkinoiden heräämisestä.

Komponenttidiivisioonan toiminta ei ole riippuvaista yksinomaan toimituksista omille nosturiyksiköille, vaan noin puolet komponenttitoimituksista suuntautuu ulkopuolisille valmistajille. Siksi liiketoiminnan volyymi pysyi edellisvuotisella tasolla. Yksiköiden välisen yhteistoiminnan lisääminen, työmenetelmien kehittäminen, ostotoiminnan yhtenäistäminen

KONE CRANES

ja ennen kaikkea uusitut ja entistä tehokkaammat tuotelinjat myötävaikuttivat toimintavuoden aikana tapahtuneeseen tuottavuuden paranemiseen.

Lloyds British'in liittäminen tuoteryhmään nosti nostureiden huoltotoiminnan KONE Cranes'in suurimmaksi toimintasektoriksi. Lloyds British saavutti volyymitavoitteensa ja sen kannattavuus koheni. Teollisuuden tuotantokapasiteetin käyttöasteiden alentumisesta huolimatta kunnossapitotoiminnan liikevaihto kasvoi 7,5 % ja Lloyds British mukaanluettuna 42 % (kiinteillä kursseilla). Tuottavuuden kehitys oli suunnitelmien mukaista.

Kertomusvuoden aikana KONE Cranes'in toimintarakennetta muutettiin perusteellisesti. Tuotteiden ja toimintatapojen kehittämisen seurauksena riippuvuus tuotantoyksiköistä on merkittävästi vähentynyt. Teräsrakennevalmistuksen sijasta nosturiyhtiöt voivat nyt entistä selkeämmin keskittyä tekniseen suunnitteluun, avainkomponentteihin, sähköjärjestelmiin sekä koko tuotanto- ja asennusprosessin hallintaan samoin kuin jälkimarkkinointiin.

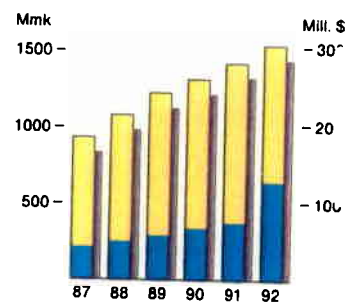
Useimmilla markkinoilla alihankkijoiden toimesta on tarjolla teräsrakenteiden valmistus-kapasiteettia. Sen johdosta KONE Cranes lopetti oman teräsrakennevalmistuksen Sydney:ssä Australiassa, Burlingtonissa Kanadassa ja Kristianstadissa Ruotsissa. Lisäksi päätettiin valmistuksen lopettamisesta Vöcklabruckissa Itävallassa ja asteittaisesta vähentämisestä Chinossa Kaliforniassa ja Laval'issa Kanadassa. Jo aikaisemmin oli suljettu Drammenin tehdas Norjassa.

Näiden toimenpiteiden seurauksena painopiste on siirtynyt tuotantopainotteisesta kulttuurista palvelupainotteiseen toimintaan. KONE Cranes'in markkinaosuudet ovat kauttaaltaan kasvussa. Vaikka toiminnan painopiste on muuttunut useimmissa toimipisteissä, KONE Cranes'illä on edelleen vähintään yksi täysmittainen nosturiorganisaatio tehtaineen jokaisella päämarkkina-alueella varmistamassa suurten projektien toimitusvalmiuden.

Vuoden aikana suoritettiin yksi yritysosto. Unkarissa KONE oli 34 % prosentin omistuosuudella osakkaana ITM-KONE Daru Kft -nimisessä nosturiyhtiössä. ITM:ltä ostettiin sen omistamat osakkeet, ja yhtiöstä tuli KONEen kokonaan omistama tytäryhtiö.

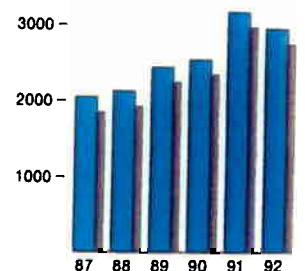

YMUIDEN, HOLLANTI:
Martin Kromwyk ja Johan Aarsen,
Schipper Hyswerktuigen B.V.

KONE Cranes:
liikevaihto 1987-1992

Uudet laitteet
Kunnossapito ja modernisointi

KONE Cranes:
henkilökunta 1987-1992

Photo: Jukka Mäle

KONE CRANES

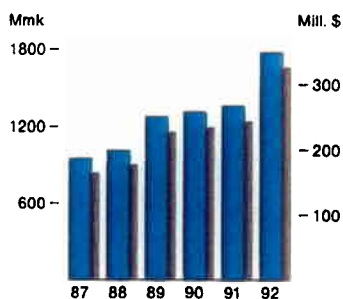
Virossa ja Latviassa avattiin myyntikonttorit. Singaporessa avattiin komponenttikeskus, joka paransi merkittävästi asiakaspalvelua ja lyhensi toimitusaikoja Aasian-Tyynenmeren alueella. Yhdysvaltain komponenttikeskuksen toiminta organisoitiin uudelleen. Espanjassa, Irlannissa ja Kreikassa alkoi KONE-teollisuusnostureiden lisenssivalmistus. Ranskassa komponentteja valmistava tytäryhtiö Verlinde muodosti Europont-nimisen nosturivalmistajien valtakunnallisen franchising-ketjun.

Suurnosturiyksikössä (KONE Cranes VLC) tilausten läpimenoajat ovat pitkiä. Huolimatta uusien tilausten voimakkaasta kasvusta liikevaihto jäi siksi edellisen vuoden tasolle. Yksikkö lopetti oman valmistustoimintansa, ja toimii vastedes suunnittelijana ja kokonaistoimittajana. Valmistus tapahtuu sisäisten ja ulkopuolisten alihankkijoiden toimesta. Saaduista tilauksista mainittakoon mm. kolme hiilipurkainta Sha Jiao'n voimalaitokselle Shenzeniin Kiinaan sekä kolme konttinosturia ja yksi monitoiminosturi Yan Tian'in satamaan Shenzenissä. Konttinostureita myytiin lisäksi Barcelonaan Espanjaan ja Ranskan Réunion'in saarelle. Japaniin myytiin jatkuvatoimisten hiilipurkainten valmistuslisenssi.

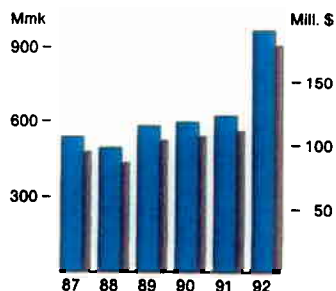
Teollisuusnostureissa kasvualueita olivat terästeollisuus ja voimalat. Intialainen Essar Steel sekä Bangkok Steel ja Yamoto Steel Thaimaasta ostivat uusiin terästehtaisiin koko nosturikannan KONE Cranes'ilta. Yksittäisiä nostureita myytiin terästehtaille Englantiin, Itävaltaan, Ruotsiin, Unkariin ja Yhdysvaltoihin. Voimalaitosnostureita myytiin Indonesiaan, Thaimaahan, Malesiaan, Yhdysvaltoihin, Egyptiin, Kiinaan ja Taiwanille.

Paperitehtaiden investoinnit olivat pysähdyksissä. Jätteenkäsittelylaitosten nostureita tilattiin Hollantiin, Puolaan, Tanskaan ja Yhdysvaltoihin. Toshiba osti kolme raskasta nosturia turbiinitehtaalleen Japaniin.

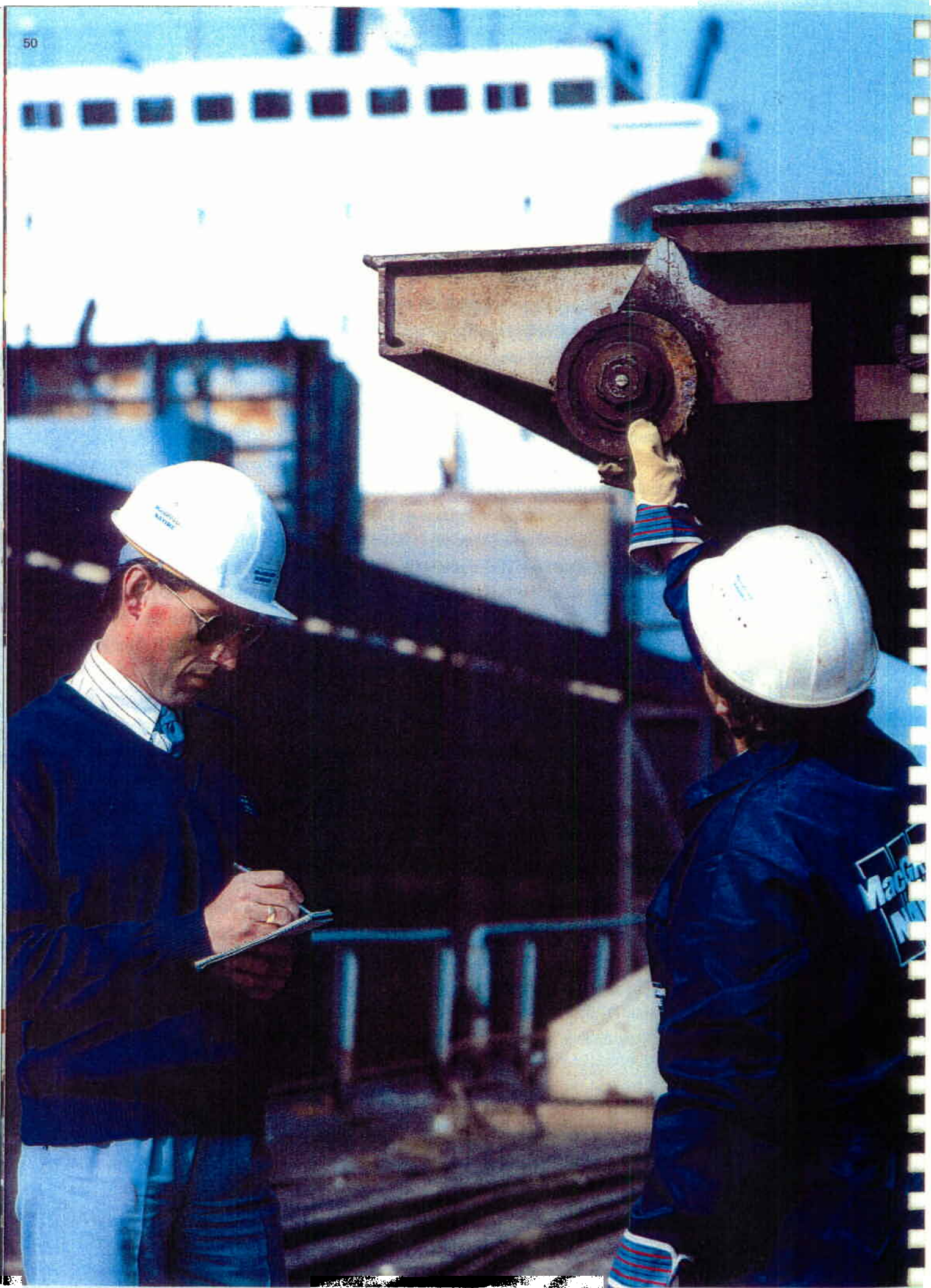
Toimintavuoden taloudellinen tulos, jota rasittivat teollisuusnosturitoiminnan uudelleenjärjestelyt, jäi alle tavoitteiden. Tulos parani kuitenkin edellisestä vuodesta. Keventynyt organisaatio ja lisääntyneet tilaukset tuovat tiettyä optimismia lähitulevaisuuden näkymiin.

KONE Cranes:
saadut tilaukset 1987-1992

KONE Cranes:
tilauskanta 1987-1992

Ulf Hedberg
MacGregor-Navire

MACGREGOR-NAVIRE

		1992	1991	Muutos %
Liikevaihto	Mmk	888,7	801,3	+ 10,9
Osuus konsernin liikevaihdosta	%	7,9	8,0	- 0,1
Saadut tilaukset	Mmk	873,1	648,2	+ 34,7
Tilaukset 31.12.	Mmk	740,1	638,3	+ 15,9
Henkilökunta 31.12.		597	577	+ 3,5

Tilaukset lisääntyivät yli kolmanneksen... Laivojen muunnos/modernisointitoiminnan kasvunäkymät suotuisat... Palveluverkosto ulottuu nyt 23 maahan.

MacGregor-Navire on KONE-konsernin meritekninen tuoteryhmä, jonka asiakkaita ovat laivanvarustamot ja telakat. Toiminnan pääpaino on laivojen lastinkäsittelylaitteissa sekä niiden huolto- ja uusimispalveluissa. Tuotevalikoimaan kuuluvat lastiluukut, RoRo-laitteistot, laivahissit ja -nosturit, konttilaivojen lastinkiinnityslaitteet, kylmäkuljetusalusten lastitilat sekä tankkilaivojen lastinkäsittelyjärjestelmät. Kattava palveluverkosto tarjoaa maailmanlaajuisesti laivanvarustajille kunnossapito-, varaosa- ja modernisointipalveluja sekä muuta asiakastukea.

Kertomusvuoden kuluessa syventyneellä taantumalla oli negatiivinen vaikutus maailman kuivarahtimarkkinoihin. Kun tärkeimmissä teollisuusmaissa vallitsi matalasuhdanne, tavarakuljetukset vähenivät voimakkaasti. Entisen Neuvostoliiton kauppalaivojen ilmestyminen avoimille markkinoille lisäsi entisestään käytettävissä olevaa tonnistoa. Tonniston ja kuljetustarpeiden välillä vallinneen epätasapainon johdosta rahtien hinnat laskivat alkuvuodesta, minkä seurauksena laivatilauksia peruutettiin.

Tankkilaivojen suhteellinen osuus lisääntyi ja on tällä hetkellä puolet rakenteilla olevasta tonnistosta. Noin puolet kertomusvuoden aikana tehdyistä laivatilauksista suuntautui japanilaisille, kiinalaisille ja korealaisille telakoille. Laivojen korjausmarkkinoita ravisutti Kiinan, Kroatian ja Puolan mukaantulo avoimille markkinoille. Tämä heikensi korjaustoiminnan kannattavuutta perinteisissä laivankorjausmaissa Saksassa, Portugalissa ja Singaporessa. Korjaus- ja kunnossapitomarkkinoille loi lisäkysyntää tarve ajanmukaistaa entisen Neuvostoliiton tekniikaltaan vanhentuneita kauppalaivoja rahtaajien edellyttämälle varustetasolle.

MACGREGOR-NAVIRE

MacGregor-Navire jatkoi sekä tuotevalikoimansa että maailmanlaajuisen tytäryhtiöverkostonsa laajentamista. Tammikuussa 1992 ostettiin bremeniläinen yhtiö Conver-OSR GmbH, joka on lastinkiinnityslaitteiden markkinajohtaja maailmassa. Tuotekehitystoiminnan seurauksena tuotevalikoimaa täydennettiin kylmäkuljetusalusten lastitiloja koskevilla uusilla ratkaisulla sekä tankkilaivojen lastinkäsittelyjärjestelmillä.

Uudet tytäryhtiöt perustettiin kolmeen merkittävään laivanrakennus- ja merenkulkumaahan: Japaniin (Kobeen), Venäjälle (Pietariin) ja Ukrainaan (Odessaan). MacGregor-Naviren organisaatio käsittää nyt yhtiöt 23 johtavassa telakkateollisuus- ja merenkulkumaassa. Huoltopalveluverkoston kuuluu 50 toimipistettä, jotka tarjoavat ympärivuorokautista palvelua tärkeimmissä meriliikennekeskuksissa niille 27.000 laivalle, jotka on varustettu MacGregor-Naviren laittein.

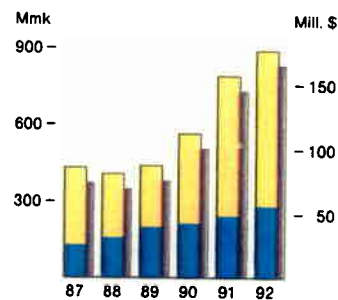
Tilausten saanti kehittyi suotuisasti ja kasvoi yli kolmanneksella edelliseen vuoteen verrattuna. Tähän vaikutti mm. Conver-OSR:n osto. Kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana saatujen tilausten keskimääräinen kasvu on ollut 7 % vuodessa. Voimakkainta kehitys on ollut Cranes/Elevators -yksikössä sekä kylmäkuljetustekniikkaan erikoistuneessa Reefer Engineering'issä.

MacGregor-Naviren useimmat yksiköt menestyivät tavoitteidensa mukaisesti. Elevators/Escalators-yksikön toimintaan liittyneet kustannusongelmat ratkaistiin yhdistämällä se Cranes/Cargo Elevators-yksikköön, jolloin yhdistetyn toiminnan tuottavuus parani merkittävästi. Laivahydrauliikka-yksiköstä osa myytiin KONE-konserniin kuuluvalla GS-Hydrolle, ja yksikön ytimestä muodostettiin uusi tankkilaivojen lastinkäsittelyyn erikoistunut tuoteyksikkö Liquid Cargo Handling. Muiden tuoteyksiköiden toiminnan kannattavuus ylty vähintään budjetoidulle, osin sen ylittävälle tasolle. Transmarine Consulting myytiin yhtiön henkilökunnalle.

MacGregor-Naviren organisaation muodostaa kuusi tuoteyksikköä ja viisi maantieteellistä aluetta. Maailmanlaajuisesti toimivat tuoteyksiköt ovat Hatch Covers, RoRo Equipment, Conver Lashings, Cranes/Elevators, Reefer Engineering ja Liquid Cargo Handling.

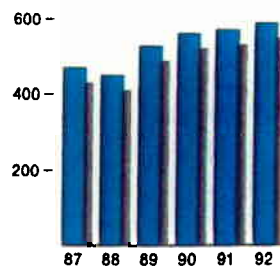

HONG KONG:
Max Heung,
MacGregor-Navire (HKG) Ltd.

MacGregor-Navire:
liikevaihto 1987-1992

Uudet laitteet
Kunnossapito ja modernisointi

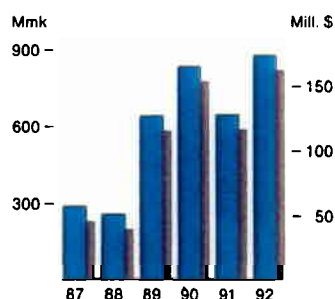
MacGregor-Navire:
henkilökunta 1987-1992

MacGREGOR-NAVIRE

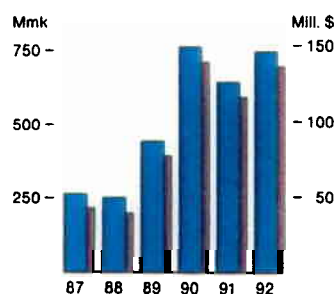
Maantieteelliset alueet ovat Pohjois-Eurooppa, Keski-Eurooppa, Etelä-Eurooppa, Pohjois-/Etelä-Amerikka ja Aasian/Tyynen meren alue. Tämä organisaatio, joka yhdistää tuotetuntemuksen paikalliseen läsnäoloon maailmanlaajuisesti, asettaa kaikilla markkina-alueilla asiakaskunnan käyttöön MacGregor-Naviren pitkäaikaisen tuotteisiin ja palveluihin liittyvän kokemuksen ja asiantuntemuksen.

Markkinanäkymät vuodelle 1993 ennakoivat kauppalaivojen uudisrakennustoiminnan vähenemistä ja muunnos/modernisointitoiminnan lisääntymistä, koska laivanvarustajat pyrkivät minimoimaan panostuksensa pyrkiessään hyödyntämään markkinoilla avautuvia mahdollisuuksia. Vuoteen 1994 siirryttäessä uudisrakennustoiminnan odotetaan kuitenkin vilkastuvan. Valtaosa kauppalaivoista on tällä hetkellä 15-19 vuoden ikäisiä, mikä luo paineita korvausinvestointien kasvulle. Samaan suuntaan vaikuttaa myös turvallisuus- ja ympäristövaatimuksia tiukentava uusi lainsäädäntö.

Vuoden 1993 toiminnalle antaa vahvan perustan uudisrakennusten hyvä tilauskanta sekä huoltoverkoston uusi alueorganisaatio, mikä luo mahdollisuudet suurempaan joustavuuteen ja tehokkaampaan resurssien käyttöön. Liikevaihdon ja kannattavuuden arvioidaan kehittyvän suotuisasti vuoden 1993 aikana.

MacGregor-Navire:
saadut tilaukset 1987-1992

MacGregor-Navire:
tilauskanta 1987-1992

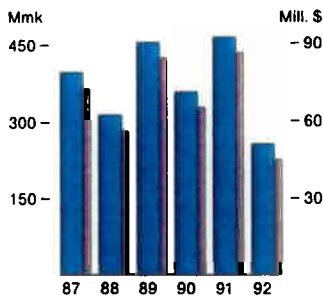

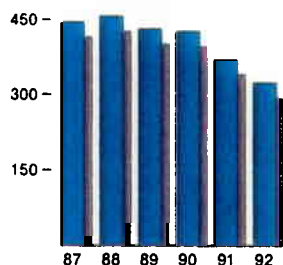
Markku Hänninen
KONE Wood

KONE WOOD

		1992	1991	Muutos %
Liikevaihto	Mmk	248,3	470,4	- 47,2
Osuus konsernin liikevaihdosta	%	2,2	4,7	- 53,2
Saadut tilaukset	Mmk	314,9	211,2	+ 49,1
Tilaukset 31.12.	Mmk	318,6	248,1	+ 28,4
Henkilökunta 31.12.		322	372	- 13,4

KONE Wood:
liikevaihto 1987-1992

KONE Wood:
henkilökunta 1987-1992

Tuottavuus parani merkittävästi... Tilaukset lisääntyivät lähes 50 %... Investointien elpymistä ei odoteta vielä 1993.

KONE Wood suunnittelee, markkinoi ja valmistaa puun-, hakkeen- ja kuorenprosessointiin tarvittavia järjestelmiä ja laitteita sellu- ja paperiteollisuudelle ympäri maailman. Ryhmän eri yhtiöt huolehtivat myös varaosa-, huolto-, korjaus- ja modernisointipalveluista alan teollisuudelle.

KONE Wood palvelee asiakkaitaan Suomessa, Ruotsissa, Yhdysvalloissa ja Kanadassa toimivien yhtiöiden kautta. Näiden lisäksi ryhmällä on myyntikonttorit Indonesiassa ja Saksassa. Merkittävä osa ryhmän volyymistä tulee suurista kuorimoinvestoinneista, joiden syklisyys aiheuttaa ryhmän yhtiöille voimakkaita volyymiheilahteluja. Kuormituksen tasaamiseksi ryhmän eri yhtiöiden välillä suurprojektien toteuttamisesta vastaa maailmanlaajuisesti ryhmän sisäinen projektiyksikkö.

Maailman sellu- ja paperimarkkinoiden vaikea tilanne jatkui läpi koko vuoden. Sellun dollarihinta tosin nousi lupaavasti keväällä, mutta painui vuoden viimeisellä neljänneksellä lähes edellisen vuodenvaihteen pohjalukemiin. Niinpä toiveet investointien yleisestä elpymisestä on siirretty aikaisintaan vuoden 1993 jälkipuoliskolle ja vuosille 1994-95.

Erittäin kireästä markkinatilanteesta huolimatta KONE Wood onnistui saamaan tilauksia lähes 50 % enemmän kuin historiansa pohjavuonna 1991. Vallitsevassa markkinatilanteessa tätä voidaan pitää erinomaisena saavutuksena. Kasvaneen tilaukseen ansiosta ryhmän edellisestä vuodesta supistuneen henkilökunnan työllisyystilanne on ollut tyydyttävä.

KONE WOOD

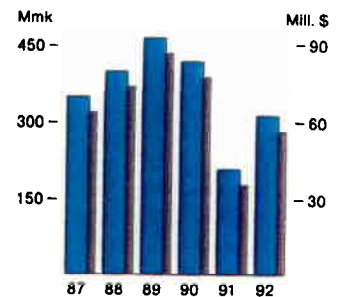
Vuoden merkittävimmät tilaukset saatiin Indonesiasta ja MEAD Corporation'ilta Alabamasta Yhdysvalloista. Ainoana maailman valtioista Indonesia investoi tällä hetkellä sellun tuotantokapasiteetin lisäämiseen. Kahden viime vuoden aikana KONE Wood'ista on tullut maan johtava kuorimoiden laitetoimittaja.

Ryhmän liikevaihto putosi voimakkaasti, mikä johtui edellisenä vuonna saatujen tilausten erittäin pienestä määrästä. Merkittäviä toimituksia valmistui aikataulun mukaisesti Enocell Oy:n sellutehtaalle Suomeen, Södra Cell AB:n Värön tehtaalle Ruotsiin ja Norske Skog-Saugbrugs'in tehtaalle Norjaan. Kaikkien näiden laitosten käyntiajot sujuivat suunnitelmien mukaan. P.T. Inti Indorayon'in laitetoimitus Indonesiaan laivattiin myös vuoden aikana.

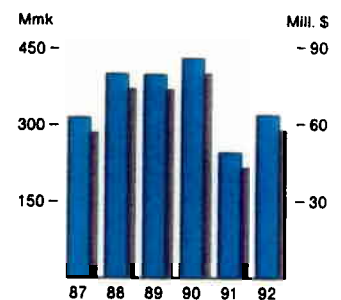
Jo vuonna 1990 aloitettuja organisaation keventämistoimenpiteitä jatkettiin läpi koko toimintavuoden. Edellisenä syksynä käyttöönotettu uusi organisaatiomalli osoittautui menestyksekkääksi. Sen ansiosta projektien toteutus tehostui, tuotepolitiikka selkiintyi ja johtoa voitiin keventää. Kutustuvilla markkinoilla tämä edesauttoi kustannusten karsimista ja markkinaosuuden kasvattamista. Uudelleenorganisoinnin ja toiminnan laadun paranemisen seurauksena ryhmän tulos pysyi edellisvuotisella tasolla.

Koska investointien odotetaan pysyvän Euroopassa erittäin vähäisinä vuonna 1993, organisaatiota kehitetään edelleen markkinatilanteen mukaisesti tukemaan suuntautumista kaukomarkkinoille ja laitekauppaan. Jo kolme vuotta jatkuneita panostuksia kokonaisvaltaiseen laadunhallintaan ja sitä kautta toimintaprosessien kehittämiseen ja tuottavuuden parantamiseen jatketaan. Tähänastiset tulokset tästä toiminnasta ovat erittäin rohkaisevia.

Markkinanäkymät KONE Wood'in asiakkaiden keskuudessa ovat edelleen hyvin epävarmat. Kuorimoinvestoinnit pysyvät vähäisinä. Positiivisen lähtökohdan vuodelle 1993 antaa kuitenkin se tosiasia, että ryhmä on kasvattanut tilauskantaansa ja parantanut markkinaosuuttaan vuoden 1992 aikana. Myös menestyksellistä tuotekehitystoimintaa on jatkettu entisessä laajuudessa. Kun näihin seikkoihin lisätään ryhmän selvästi parantunut tuottavuus, KONE Wood'in odotetaan selviytyvän laskukaudesta tyydyttävästi, päättyä se sitten vuonna 1993 tai myöhemmin.

KONE Wood:
saadut tilaukset 1987-1992

KONE Wood:
tilauskanta 1987-1992

Harri Timonen
KONE Instruments

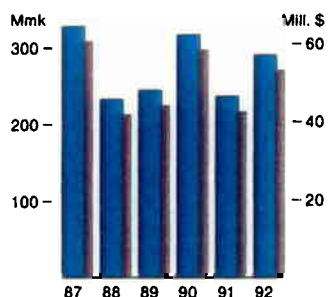

Esko Liiri
GS-Hydro

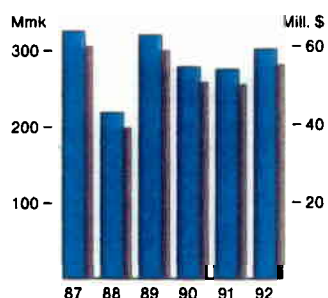

Jouko Paulasuo
Teräsvalimo

MUUT YKSIKÖT

Muut yksiköt:
liikevaihto 1987-1992

Muut yksiköt:
saadut tilaukset 1987-1992

		1992	1991	Muutos %
Liikevaihto	Mmk	306,3	235,8	+ 29,9
Osuus konsernin liikevaihdosta	%	2,7	2,3	+ 17,4
Saadut tilaukset	Mmk	301,3	275,2	+ 9,5
Tilaukset 31.12.	Mmk	39,3	51,0	- 22,9
Henkilökunta 31.12.		662	738	- 10,3

KONE INSTRUMENTS OY

KONE Instruments tuottaa ja markkinoi kliinisen kemian analyysijärjestelmiä, jotka koostuvat analysaattoreista, reagensseista ja kulutustavaroista. Tuotteita käytetään diagnostisten testien tekemiseen terveydenhuoltolaboratorioissa. Lisäksi analysaattoreita käytetään vesi-, elintarvike- ja eläintutkimuslaboratorioissa.

Analysaattoreiden tuotekehitys ja valmistus tapahtuu Espoossa Suomessa ja reagenssien San Diegossa Yhdysvalloissa. Markkinointia ja asiakaspalvelua varten on tytäryhtiöt Ranskassa ja Saksassa sekä myyntikonttori Venäjällä. Viennin ja ulkomaisten toimintojen osuus on 95 % liikevaihdosta, painopistealueita ovat EY ja USA.

Vuoden 1992 aikana KONE Instruments'ista muodostettiin erillinen osakeyhtiö, jonka osakekannan omistaa KONE Oy. Yhtiön liikevaihto kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 15 %.

GS - HYDRO

GS-Hydro markkinoi putkistorakentamisen materiaaleja, koneita ja palveluja teollisuus-, laivanrakennus- ja offshore-asiakkaille. Yhtiö kehittää tuotteita ja menetelmiä putkistojen asennusaikojen lyhentämiseksi ja valmistaa putkistoasennuksiin liittyviä koneita ja komponentteja.

Photo: Jukka Mäle

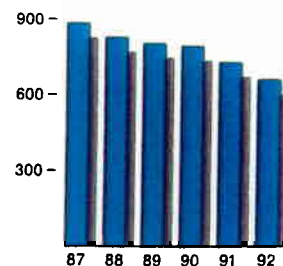
EVERY, RANSKA:
Anne Chasseray,
KONE Instruments S.A.

GS-Hydron liikevaihdosta yli 90 % tulee Euroopasta. Vuoden lopussa perustettiin huolto- ja asennusyksikkö Englantiin ja uusi tytäryhtiö Espanjaan. GS-Hydrolla on nyt 14 omaa tytäryhtiötä tai myyntikonttoria Euroopassa. Lisenssivalmistus Japanissa laajeni merkittävästi Nippon Pusnes'in käynnistettyä syyskuussa uuden putkistojen esivalmistetehtaan Tokiossa.

Sekä liikevaihto että saatujen tilausten arvo kasvoivat 43 % edellisestä vuodesta, ja toimintavuoden tulos parani vastaavasti.

TERÄSVALIMO

Teräsvalimon pääasiakasryhmä on kemiallinen puunjalostusteollisuus. Alan käyttö- ja investointiasteen pysyessä alhaisena valimon tilauskanta ei yltänyt budjetoidulle tasolle. Toimintavuoden loppupuolella toteutettu asiakaspiirin laajentaminen herätti hienoista optimismia kysynnän paranemisesta.

Muut yksiköt:
henkilökunta 1987-1992

KONE-KONSERNI 1983-1992

	Mmk	1992	1991	1990	1989	1988	1987	1986	1985	1984	1983
Liikevaihto	"	11279	10045	8124	7091	6102	5544	5162	5008	4159	3939
Rahoitusomaisuus	"	4817	4382	3827	3812	3348	2928	2909	3015	2307	1901
Vaihto-omaisuus	"	2393	2095	1886	1664	1497	1464	1401	1355	1384	1152
Tilausennakot	"	1604	1409	1354	1110	1070	929	909	825	890	675
Käyttöomaisuus	"	3587	3176	2938	2266	1834	1699	1637	1569	1189	953
Investoinnit käyttöom.	"	429	458	461	254	259	182	232	255	150	164
Lyhytaikaiset velat	"	5020	4320	3691	3525	2859	2271	2182	2156	1612	1407
Pitkäaikaiset velat	"	1381	1383	1286	1133	1142	1514	1593	1725	1237	1096
Varaukset	"	917	867	878	862	713	605	557	567	525	291
Vähemmistöosuudet	"	17	13	15	11	7	4	16	12		
Osakepääoma	"	302	302	302	302	302	302	302	302	302	302
Muu oma pääoma	"	1557	1359	1126	799	585	466	387	351	314	235
Taseen loppusumma	"	9193	8244	7298	6632	5609	5162	5038	5114	3990	3331
Maksetut palkat	"	2928	2503	1999	1687	1496	1433	1346	1194	1038	933
Poistot	"	390	350	262	228	196	184	173	145	144	154
Voitto ¹⁾	"	311	281	401	410	268	156	55	109	165	160
Voitto/osake	mk	51	44	66	68	44	18	9	18	27	28
Tilaukanta 31.12.	Mmk	6825	6038	6002	5187	4065	3543	3093	2935	2773	2801
Henkilökunta 31.12.		21426	22284	21763	19231	17471	16618	16301	15539	13145	13391

¹⁾ Voitto ennen tilinpäätössiirtoja. Sisältää satunnaisia myyntivoittoja seuraavasti:

- vuonna 1987 51 Mmk
- vuonna 1991 15 Mmk

KONE OY 1983-1992

	Mmk	1992	1991	1990	1989	1988	1987	1986	1985	1984	1983
Liikevaihto	"	1482	1645	2009	1882	1647	1520	1559	1910	1526	1487
Vienti	"	916	922	1249	1204	991	953	828	1140	917	1020
Rahoitusomaisuus	"	1567	1579	1754	1774	1663	1435	1585	2041	1654	1123
Vaihto-omaisuus	"	378	317	370	333	299	288	350	398	510	428
Tilausennakot	"	383	256	306	288	274	253	302	381	409	294
Käyttöomaisuus	"	2032	1620	1553	1479	1260	1245	1246	1140	1005	814
Investoinnit	"	66	83	100	73	152	86	93	158	131	219
Lyhytaikaiset velat	"	519	458	696	738	683	747	823	1121	852	553
Pitkäaikaiset velat	"	1045	1140	1142	1080	983	1001	1160	1169	1064	869
Varaukset	"	391	447	512	539	408	381	377	414	377	203
Osakepääoma	"	302	302	302	302	302	302	302	302	302	302
Muu oma pääoma	"	1336	913	709	638	571	284	217	192	166	144
Taseen loppusumma	"	3976	3516	3677	3586	3222	2967	3181	3576	3169	2364
Maksetut palkat	"	324	355	389	350	313	302	314	319	297	271
Poistot	"	85	64	83	98	103	86	72	84	80	80
Tilikauden voitto	"	483	263	130	114	322	97	54	56	51	52
Henkilökunta 31.12.		2584	3073	3497	3508	3429	3336	3914	4268	4309	4397